

1.02 Pregledni znanstveni članek

UDK 811.163.6'373.23(439.111)

Prejeto: 10. 9. 2017

Hišna imena Verice - Ritkarovcev v Porabju in njihova zgodovina

AKOŠ ANTON DONČEC

študent slovenskega jezika in književnosti

e-pošta: doncsecz.akos@gmail.com

Izvleček

V članku je predstavljena analiza hišnih imen iz Verice in Ritkarovcev v slovenskem Porabju na Madžarskem. Orisan je značilen običaj slovenskega ljudstva med Muro in Rabo z zgodovinskega vidika s pomočjo analize hišnih imen teh porabskih vasi. Zgodovinski podatki kažejo, da je poimenovanje domačij zelo stara navada v Prekmurju in Porabju. Podobne primere najdemo tudi v drugih krajih Evrope. Najstarejši dokument, ki sem ga doslej našel o slovenskih hišnih imenih iz Ogrske, je urbar iz leta 1767. Slovenskih hišnih imen z zgodovinskih aspektov še niso raziskovali ali analizirali. Hišna imena spadajo med zemljepisna lastna imena. O običaju vemo to, da so imeli ljudje isti način poimenovanja v srednjeveških mestih. Domača imena so tvorjena iz potrebe po lažjem ločevanju ljudi med seboj. Motivacija je enaka v Prekmurju in Porabju, kjer so nekateri priimki (npr. Cipot, Gomboc, Grah, Gumilar, Horvat, Hozjan, Huber, Kerec, Mešič, Recek, Rogan, Sever, Smodiš, Šiftar, Tratnjek, Zver) zelo pogosti. Hišna imena so se velikokrat, zaradi sorodnikov ali smrti lastnika, selila na drugo domačijo. Današnji ohranjeni nazivi, ki so bili omenjeni tudi v zgodovinskih dokumentih, verjetno ne veljajo za iste hiše kot v 18. ali 19. stoletju.

Abstract

HOUSE NAMES IN VERICA-RITKAROVCI IN PORABJE AND THEIR HISTORY

This article presents an analysis of the house names from Verica-Ritkarovci of Slovenian Porabje in Hungary. The distinctive tradition of Slovenian people between Mura and Raba is outlined from a historical perspective with the analysis of house names of villages in Porabje. Historical data suggests that the naming of homesteads is a very old tradition in Prekmurje. Similar examples can be found in other parts of Europe. The oldest document on Hungarian house names I found to date is the manorial record from 1767. Slovenian house names have not yet been researched or analyzed from a historical point of view. House names are geographical proper names. We know that this tradition was also upheld in the same manner in mediaeval towns. House names were generated out of the need to easily distinguish between people. People in Prekmurje and Porabje felt the same need to distinguish between people as some surnames are very common (e. g. *Cipot*, *Gomboc*,

Ključne besede:

hišno ime,
ljudska navada,
narodna
identiteta,
nazivi, Porabje,
Prekmurje,
Ritkarovci,
toponimija,
Verica,
zgodovina

Key-words:

House name,
tradition,
national identity,
names,
Porabje,
Prekmurje,
Ritkarovci,
toponymy,
Verica, history

Grah, Gumilar, Horvat, Hozjan, Huber, Kerec, Mešič, Recek, Rogan, Sever, Smodiš, Šiftar, Tratnjek, Zver). House names often moved to other homesteads (through relatives or due to owner's death), meaning today's preserved names that were mentioned in historical documents are unlikely to pertain to the same houses as in the 18th or 19th century.

Uvod

Kratek pregled zgodovine Verice in Ritkarovcev

Madžarsko ime obmejnega naselja je *Kétvölgy*, ki je ena izmed današnjih porabskih vasi, kjer živijo porabski Slovenci. *Kétvölgy* (dobesedno *dve dolini*) je nastal leta 1951. Leta 1944 so prvič združili Verico (madžarsko *Permise*) s sosednjimi Ritkarovci (madžarsko *Ritkaháza*) in ju poimenovali *Vashegyalja* (dobesedno *Železno Podgorje*).¹ Leta 1946 so ukinili združitev in so Ritkarovcem vrnili prejšnji naziv *Ritkaháza*, medtem je Verici, zdaj samostojnemu naselju, ostal naziv *Vashegyalja*. Zadnjič so združili naselji pod začasnim imenom *Ritkaháza* leta 1950. Od leta 1951 se imenuje *Kétvölgy*. Leta 1950 je bilo na Verici in v Ritkarovcih 369 prebivalcev in 83 samostojnih hiš.²

Ritkarovci in Verica ležijo ob Sakalovskem potoku, ki se imenuje tudi *Bejli potauk* v ljudskem jeziku. Ta potok leočuje dve naselji in izvira v Ritkarovcih. Naselji Verica in Ritkarovci sta imeli v zgodovini veliko različnih poimenovanj v madžarskem in lokalnem jeziku tukajšnjega slovenskega prebivalstva.

Današnji porabski Slovenci so verjetno potomci tistega slovanskega prebivalstva, ki so ga na tole območje naselili cistercijanski menihi.³ Ti Slovani so bili iz notranjega prekmurskega ozemlja in Štajerske ter Hrvaške.⁴ Leta 1284 je v listini vasvárskega kapitlja prvič omenjena Verica kot *Perbese* (*Perbiše*), kjer so živeli nižji plemiči. 21. 9. 1342 je bila dokumentirana pogodba kanclerja Talmérja in njegovega brata z Jakobom Veriškim in njegovimi sinovi ter s sinovoma nekega Renolda. V pogodbi so razdelili vas Verico in druga posestva v Železni županiji. Tretja omemba naselja je iz leta 1387⁵ (največ zgodovinarjev navaja to kot prvo omembo).⁶

V srednjem veku je bila Verica t. i. *judicatus Perbise* (judikat je enak današnji občini administracije Republike Slovenije, ko ima več naselij enega načelnika), kamor so spadali Ritkarovci, Neradnovci in Budinci na Goričkem. V 15. in 16. stoletju posebno omenijo Verico in Malo Verico (*Kispermise*).⁷ V matičnih knjigah Gornjega Senika iz 18. stoletja se Verica imenuje kot *Permise*, *Permise*, *Pörmise*, iz leta 1763 pa *Vericza*, *Búricza*, *Véricza*, *Vöricza*, *Wyricza*.⁸ V nekaterih slovenskih virih se imenuje *Virica*.^{9,10}

¹ To je sklicevanje na Železno županijo (*Vas megye*).

² Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 279.

³ Francoski cistercijani so dobili posebne pravice in zemljišča od kralja Bele III. (1148–1196), ki je imel francosko ženo, Ano (ali Agneza), hčer antiohijskega francoskega kneza Reneja (1115–1149), zaradi tega je povabil cistercijane iz samostana Trois Fontaines (1183), ki je bil na ozemlju reke Marne v Franciji.

Gelj: Kalász: *A szentgotthárdi apáttság birtokviszonyai*, str. 10; Markó: *A magyar állam föméltóságai*, str. 16, 17.

⁴ Kozar: *Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem*, str. 27.

⁵ Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 348.

⁶ Kozar: *Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem*, str. 171.

⁷ Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 348.

⁸ Verica, kot druge porabske vasi, je od srednjega veka do 1785 spadala pod troško župnijo (Rábakethely) pri Monoštru. Od leta 1786 do danes spada pod župnijo sosednjih Števanovcev.

⁹ Terseglav: *Porabska pesmarica*, str. 26.

¹⁰ Tudi naslovna stran rokopišne prekmurske pesmarice Jožefa Gostonja iz 19. stoletja tako piše

Ledina *Törnjek* (na zemljevidih *Türnjek*) sklicuje na Osmane (v stari prekmurščini in porabskem narečju *Törki*) in turške vojne. Leta 1632 je bil srbski napad proti Ritkarovcem in so odveli dva človeka iz vasi. Zato so se pokorili Ritkarovčarji pred Osmani in plačali davek kaniškemu paši Osmanu Kabicu ter izročili osmanskem cesarju Muratu IV. (1612–1640) iz svojih naravskih premoženj.¹¹ O Verici so leta 1690 zapisovali, da ljudje plačajo davek nekemu turškemu veleposestniku in tudi cesarju Sulejmanu II. (1642–1691).¹² Ob času monoštrske bitke (1. 8. 1664) so vojske različnih narodov (Turki, Tatari, Srbi, Romuni, Nemci, Francozi, Italijani, Hrvati, Švedi)¹³ korakali v današnjem Prekmurju in Porabju. Tatarska in turška lahka konjenica je zažgala mnogo slovenskih vasi v današnjem Porabju in Severnem Prekmurju.¹⁴ Turški vojaški tabor je bil verjetno na območju Verice, kjer je današnji *Törnjek*. Na Madžarskem in na Balkanu najdemo mnogo ledinskih imen, ki se spominjajo na turško oblast ali turške boje.^{15,16} Veriška tradicija ima legendo o zlatem teletu, ki so ga pokopali Turki v *Törnjeku* in so ga lahkoverni mladeniči večkrat iskali v ledini.

Leta 1900 je bilo na Verici 221 prebivalcev, število hiš je bilo 42 po štetju prebivalstva.

V zvezi zgodovine in poimenovanja Ritkarovcev živi fatalna pomota zaradi madžarizacije. Današnji madžarski naziv *Ritkaháza* pomeni *Redka hiša* v madžarščini. Saj danes živi samo nekaj ljudi v Ritkarovcih in je današnja namestitev stanovanj tudi raztresna, madžarsko javno mnenje tako meni, da je naziv *Ritkaháza* pravo dejstvo, ker zrcali to resnico. Leta 1895 so pomadžarili ime *Ritkarócz* v *Ritkaháza*. Izumitelj novega poimenovanja je bil gornjeseniški notar Antal Rozgonyi. Kálmán Vakarc (1872–1952), ki je bil učitelj Gimnazije Mihály Vörösmartyja v Monoštru, se je trudil upravičiti Rozgonyijevo madžarizacijo v monografiji *A Szentgotthárd-muraszombati járás ismertetése* (Predstavitelj monoštrsko-murskosoboškega okraja, 1939): »Po osamosvojitvi je občina Ritkaháza dobila madžarski naziv, ki pokaže tudi njeno naravno nadarjenost in obliko naselja.«¹⁷ Vprašljivo je, ali je Vakarc sploh podrobno preučeval Ritkarovce. Rozgonyi se verjetno ni trudil raziskovati zgodovine naselja, temveč je samovoljno odločil o novem poimenovanju. Res je, da so bili Ritkarovci mala vas z 213 ljudmi (štetje prebivalstva iz leta 1910)¹⁸, v kateri je leta 1898 stalo 42 hiš.¹⁹ Namestitev ritkarovskih domačij ni bila tako raztresena kot danes. Največ hiš je bilo uničenih, preostale pa so izoblikovale današnjo podobo naselja.

ime naselja: *Vu Iméní Goszpodna Jezusa Krísztusa zacsnem pizatí peszmi Mrtvecsne bougína hvalo í na díko ki boe glászo alí pa szpejvao Naj me boude na dúsno zvelicsanye i Dosztajáo sze zVírícze Gosztony Jozseffa*. Tako piše tudi Matjaž Krajcar v svoji prekmurski pesmarici na koncu 19. stoletja: *Vsze Ette Recsi náj bo Bougi na Hváló i Diko Lüdém ki boje glászili i poszlušáli na Dűfno Zvelicsánye Eto je Piszáo Zviricze Krajczár Mátyyás Vu Leti Anno Domino 1895 Dnévá 21 Deczembre*.

Prim.: Terseglav: *Porabska pesmarica*, str. 26.

¹¹ Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 386.

¹² Prav tam, str. 348.

¹³ Csuk, Gábor, Horváth et al: *A szentgotthárdi csata*, str. 76, 252–256.

¹⁴ Kozár, Gyurác: *Felsőszölnök*, str. 30.

¹⁵ Csorba, Estók, Salamon: *Magyarország képes története*, str. 101.

¹⁶ Tudi hišni imeni *Türkovi* in *Racovi* na Gradu sta spomina na čas turške oblasti in bojov (Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 110, 117). Stari madžarski naziv Srbov so *Raci* (rácok), ki je nastal iz imena mesta Raška v južni Srbiji. V 16. in 17. stoletju so Turki in Srbi velikokrat napadli slovenske vasi med Muro in Rabo. Srbi so večkrat začeli samovoljne vojaške akcije proti današnjemu Prekmurju in Porabju. Slovenci pa so se zaman pokorili Turkom, saj so Srbi (*Raci*) kljub temu izropali naselja in ubijali ljudi.

Prim.: Zelko: *Zgodovina Prekmurja*, str. 327.

¹⁷ Vakarc: *A Szentgotthárd-muraszombati járás ismertetése*, str. 160.

¹⁸ Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 386.

¹⁹ *Magyarország vármegyéi, városai: Vasvármegye*, str. 88.

Ritkarovci so imeli v starih časih zelo drugačna poimenovanja. Listine iz leta 1387 omenijo naselji *Kereka Inferior* in *Kereka Superior* na tem območju. Nekateri viri, na primer *Magyar Nagylexikon* (Veliki madžarski Leksikon), istovetijo Kereko z Ritkarovci.²⁰ Ivan Zelko (1912–1986) meni, da sta Dolnja Kereka in Gornja Kereka v listinah iz leta 1387 enaki današnjim Čepincem in Markovcem (ker tu je izvir reke Krke), ki so v soseščini Verice in Ritkarovcev ob madžarsko-slovenski meji, *Mechnuk*, ki je prav tako omenjen leta 1387, je enak Ritkarovcem.²¹ V 15. stoletju se pojavlja naziv *Ritkarocz* in leta 1773 omenijo prvič slovenski naziv *Ritkarowcze*, leta 1808 pa *Ritkarovczi*. Matične knjige gornjeseniške župnije iz 18. stoletja zapišejo naslednje oblike: *Ritkarócz*; *Raktarocz*, *Ritkarovicz*, *Ritkorocz*, *Ritkorovecz*. V Prlekiji in na Koroškem (v avstrijskem delu) najdemo naselje s podobnim imenom *Rihtarovci*. Nekoč so bili v porabskih Ritkarovcih tudi Nemci. Monografija o Železni županiji *Vasvármegy*e iz leta 1898 o Ritkarovcih piše, da so nemško-slovenska vas. Čeprav štetja prebivalstva po letu 1910 niso dokazala več nemških prebivalcev, so v Ritkarovcih govorili nemški jezik tudi v 60. letih 20. stoletja. Očiten je močan vpliv nemščine v prekmurski kulturi, jeziku in zgodovini, zato je verjetneje, da izvira naziv *Ritkarocz*/*Ritkarovci* iz nemškega samostalnika *der Richter* (sodnik)²² in ne iz madžarskega pridevnika *ritka/redki*. Ne smemo pozabiti, da je bila Verica srednjem veku središče omenjenega judikata, ki ga je vodil vaški sodnik. Rozgonyijeva odločba, ki je tvorila naziv *Ritkaháza*, zrcali samo diletantno madžaronsko misel, ki je bila splošna v tisti dobi in ni upoštevala kulturnih, zgodovinskih, jezikoslovnih in drugih dejstev. Igra usode, da je bil tudi Rozgonyi Slovenec, in sicer s Kranjske. Njegova prava ime in priimek sta bila Anton Rugola.^{23, 24} Njegov spomin hrani hišno ime *Rugolski* na Gornjem Seniku.²⁵

Po Trianonski pogodbi (1920) niso priključili Ritkarovcev in Verice Krajevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, vendar nova meja ni prekinila stika med porabskimi naselji in Prekmurjem. Ljudstvo z Verice in iz Ritkarovcev si je še vedno izbralo moža in ženo z Goričkega in Porabci so redno obiskovali Prekmurje, vedeli so o prekmurskih dogodkih, brali prekmurske časopise in knjige,²⁶ kupovali in prodajali blago med Prekmurjem in Porabjem do konca druge svetovne vojne (1939–1945). Prav tako so Prekmurci skozi Porabje šli na sezonsko delo v Avstrijo in Nemčijo.²⁷ Po drugi vojni je železna zavesa izolirala porabske Slovence od Prekmurja. Madžarska komunistična diktatura je trdno sklenila, da izbriše porabsko slovensko manjšino in uniči tudi vse gospodarske, družbene in etnične skupnosti v Porabju in Őrségu.²⁸ V 50. letih 20. stoletja so madžarski komunisti pritiskali na porabske Slovence²⁹ in jim prepovedali vzdrževati stike s Prekmurci. Zaradi povečanih gospodarskih težav, preselitev in pogozdovanja

²⁰ Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 385.

²¹ Zelko: *Historična topografija Slovenije I.* str. 29, 30.

²² Prekmurščina ima nemško izposojenko *rijtar*. Samostalnik je izposojen iz srednje visoke nemščine.

Snoj: *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*, str. 355.

²³ Szentiványi: *Századunk névváltoztatásai*, str. 193.

²⁴ Anton Trstenjak (1853–1917), ki je obiskoval ogrske Slovence, je tudi omenil madžaronskega kranjskega notarja: »Napotil sem se k župniku, ali njega ni bilo doma. Odšel je v Sombotelj volit podžupana in ž njim je odšel tudi notariuš Rugola. Rugola se je porodil nekje na Kranjskem, ali zdaj se ni več zval Rugola. Postal je notaruš in poštar in Rugola se je prerodil v mažarskega Rozgonyi.«

Prim.: *Slovenci na Ogrskem*, str. 44.

²⁵ Kozár, Gyurác: *Felsőszölnök*, str. 116.

²⁶ Kozar: *Slovensko Porabje*, str. 90.

²⁷ Ta dejstva so mi potrdili najstarejši Porabci in Prekmurci, ki so imeli še žive sorodnike v obeh krajih.

²⁸ Pál: *Képek Farkasfa történetéből* (23. 6. 2017).

²⁹ Doncsecz: *Deportálások a szentgotthárdi járásból az 1950-es években*, str. 78.

starih pokošenih travnikov in obdelanih njiv so se izolirale tudi porabske vasi drug od druge. Dober primer takšne izolacije je t. i. *certjevna paut* (cerkvena pot) med Ritkarovci in Gornjim Senikom, ki je bila pravzaprav občinska cesta med dvema naseljema dolga stoletja, ampak ni bila asfaltirana, zato so jo uporabili samo za hojo na sveto mašo v gornjeseniško cerkev od 1960. do leta 1987. Leta 2014 je dobila cerkvena pot asfaltni tlak in se spet uporablja za splošni promet.

Ritkarovčarji so dolga stoletja spadali pod dolensko župnijo na Goričkem, svoje otroke pa so krstili večinoma na Gornjem Seniku, ki je bil v njihovem sosedstvu.³⁰ Jožef Klekl ml. (1879–1936), ki je bil župnik v Dolencih, piše o ritkarovskih ljudeh: »/.../ prosti, verni slovinci tam prebivajo. Od farne dolenske cerkvi so na dve vöri, z vekšega vu Števanovsko i Siničko cerkev hodijo k božjoj službi.«³¹ Starejši ljudje iz vasi se spomnijo, da so nekoč trupla prinesli na podstrešja, ker jih pozimi zaradi snega in hudega vremena niso mogli odnesti na dolensko ali bližnje markovsko pokopališče.³² Truplo je ostalo na podstrešju do popuščanja vremena ali do konca zime. V 50. letih 19. stoletja so ustanovili pokopališče v Ritkarovcih, ki ga uporabljajo še danes; uporabljajo ga le Ritkarovčarji, dokler se Veričanci pokopajo v Števanovcih.

Ritkarovci imajo leseni zvonik iz leta 1865, ki stoji v nekdanjem središču, na visokem vrhu. Zvon so kupili v štajerskem Gradcu, toda ritkarovski župan Jure Trajber, ki je živel na drugem koncu Ritkarovcev blizu Čepincev, je hotel tam postaviti zvonik. Drugim vaščanom ni bila všeč županova misel, toda niso se mogli sporazumevati, dokler ni krčmar zaprosil nekaj mladeničev, da ukradejo zvon iz županovega skednja in ga odpeljejo v krčmo. Mladeniči so začeli zvoniti pri krčmi in so slišali glas zvona tudi v drugih vaseh, zaradi tega so postavili zvonik na tistem vrhu.

Slovenska in druga hišna imena v Evropi

Običaj hišnih imen je splošen na celotnem območju Prekmurja in Porabja. Mnogi ljudje napačno mislijo, da so hišna imena samo preprosti vzdevki. Čeprav res najdemo hišna imena, ki so pravi vzdevki (prek. *cone*),³³ npr. v Čepincih se uporablja hišno ime *Vrag*,³⁴ največ hišnih imen ni le šaljiv priimek.³⁵ Ta običaj najdemo tudi v sosednjih madžarskih krajih, ki mejijo s Prekmurjem

³⁰ Internetni vir: Fülöp: *A felsőszőlőki szlovén plébánia névrendszere*: <http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

³¹ Klekl: *Blagoslavljanje križa v Ritkarovci*, Novine 21. 7. 1918.

³² Včasih so dovolili Ritkarovčarjem, da lahko pokopajo svoje mrtve v Markovcih, ki so spadali pod gornjeseniško župnijo, in sicer do konca prve svetovne vojne (1914–1918).

³³ Iz te besede se izpelje glagol *conovati (conati)*, ki pomeni *priimke, vzdevke dajati*. Ta beseda pa je izposojena iz nemščine: *das Zuname*, ki pomeni *priimek, vzdevek*. Keber: *Leksikon imen*, str. 62, 63.

³⁴ Najdemo še varljiva hišna imena. Na Gradu je znano hišno ime *Itlerovi*, ki izhaja iz priimka *Hitler*. Mogoče je, da je nekdo izmed prejšnjih posameznikov, ki so nosili hišno ime, služil v Wehrmachtu v drugi vojni (Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 100). V 40. letih 20. stoletja so imeli Volksbundi (Ljudske zveze) v Porabju in okupiranem Prekmurju (1941–1944) slovenske člane (Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 34). Toda priimek *Hitler* je izpričan v Sakalovcih slovenskega Porabja že v sredini 18. stoletja, in to je bilo 120 let pred Hitlerjevimi rojstvom (lastno raziskovanje avtorja). Drugače pa vemo, da je pravi priimek Hitlerjeve družine *Schicklgruber* in je njegov oče Alois prevzel priimek svojega krušnega očeta, ki se je imenoval *Hiedler*, torej je podobnost med tema priimkoma samo golo naključje.

³⁵ Treba je omeniti, da po vsem svetu najdemo družinske priimke, ki so se izoblikovali iz vzdevkov. Szövényi: *Háznevek a Vendvidéken*, str. 22.

in Porabjem (Hetés, Órség, Göcsej).³⁶ Ta običaj imajo gradiščanski Hrvati,^{37,38} v Spodnjem Medžimurju³⁹ in na dalmatinskem Braču,⁴⁰ v Sloveniji pa v Prlekiji, na Gorenjskem⁴¹ in Kozjaku,⁴² drugod pa na avstrijskem Koroškem,⁴³ v Spišu na Slovaškem, v Baskovski deželi⁴⁴ in Kataloniji v Španiji ter Islandiji.

Po značilnosti najdemo v splošnem:

- hišna imena, ki so izpeljana iz priimka ali krstnega imena (po prednikih, ki so stanovali v omenjeni domačiji);
- hišna imena, ki so vzdevki in ljubkovalna imena;
- hišna imena, ki so izpeljana iz nekega poklica ali gospodarske dejavnosti;
- hišna imena, ki so izpeljana iz neke človeške značilnosti (npr. zunanja fizična značilnost), osebnih lastnosti ali pa iz značilnosti stavbe;
- hišna imena, ki so izpeljana iz značilnosti narave, npr. značilnosti zemljišča, krajevnega ali ledinskega imena ali pa imena živali;
- hišna imena, ki so izpeljana iz spominov na nek dogodek;
- hišna imena, ki opozorijo na družbeni ali premoženjski položaj družine.

V porabskih in prekmurskih naseljih včasih več domačij uporablja eno in isto hišno ime. To je zlasti v večjih naseljih, kot na Gornjem Seniku ali v Dolencih.⁴⁵ Da bi razlikovali te hiše, so jim dali še kakšen prilastek (npr. *spaugnji, vrnji, gorejnji, dolejnji, nauvi, stari*) ali dodali krstno ali pa ljubkovalno ime za stanovalca.⁴⁶ V več vaseh je mogoče najti ista ali zelo podobna hišna imena, ker so imeli ljudje sorodnike v sosednjih ali bolj oddaljenih naseljih, zaradi tega so se nazivi menjali, ko so jih podedovale nesorodne družine, ki so prevzele tiste hiše, npr. po smrti lastnika. Večkrat se je pripetilo, da je prinesla nova družina svoj naziv na tisto hišo in je spremenila prejšnji naziv. Vseeno so poimenovali domačije po istem načinu v vsaki slovenski vasi med Muro in Rabo, torej je golo naključje, da včasih najdemo v Porabju skoraj iste nazive kot tudi na oddaljenem Dolinskem (pri Beltincih, Turnišču in Lendavi).

Hišna imena so dali zaradi razlikovanja. Že v starih dobah je bilo značilno, da so bili ljudje, ki so se imenovali z istim krstnim imenom in priimkom. V Prekmurju in Porabju so najpogostejši priimki npr.: *Bajzek, Balažic, Bertalanič, Bokan, Car, Cipot, Dončec, Forjan, Gaber, Gašpar, Gomboc, Grah, Gumilar, Horvat, Hozjan, Huber, Kerec, Korpič, Kovač, Kranjec, Lenarčič, Lovenjak, Magdič, Mešič, Merkli(n), Novak, Podlessek, Poredoš, Recek, Rogan, Sever, Smodiš, Sukič, Šiftar, Talaber, Tratnjek, Zver*.⁴⁷

³⁶ V omenjenih madžarskih krajih v splošnem najdemo samo hišna imena, ki so izpeljana iz družinskega priimka. Npr. v Žormotu (Rábagyarmat) je hišno ime *Barbarics*, ki opozarja na priimek stanovalcev, ki so nekoč živeli v hiši.

³⁷ Internetni vir: Horváth, Gyurác: *Narda*: <http://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/SzazMagyarFalu-szaz-magyar-falu-1/narda-C18E/nevekben-el-az-emlekezeti-C3BA/>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

³⁸ V Hrvatskem Židanu (Horvátzsídány) pri Kőszegu tudi živi nekaj porabskih izseljencev. Med njimi je Marija Šulič - Čoka iz Verice - Ritkarovcev, ki se imenuje po domačiji *Čuokini* v Židanu, ali Marija Vlašič (roj. Sajer) z Gornjega Senika, ki je po židanski domačiji *Bognarova*.

³⁹ Frančič: *Međimurski obiteljski nadimci*, str. 32.

⁴⁰ Vidović: *Obiteljski nadimci u Pučišćima na otoku Braču*, str. 345.

⁴¹ Internetni vir: *Hišna imena na Gorenjskem*: http://www.hisnaimena.si/o_imenih/. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

⁴² Zorko: *Narečjeslovne razprave o koroških, štajerskih in panonskih govorih*, str. 77.

⁴³ Internetni vir: *Kulturni portal ledinskih in hišnih imen*: <http://www.flurnamen.at/si/projekt-si>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

⁴⁴ Szövényi: *Háznevek a Vendvidéken*, str. 21.

⁴⁵ Na Gornjem Seniku se imenuje sedem domačij z nazivom *Drejnini*. Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 55.

⁴⁶ Szövényi: *Háznevek a Vendvidéken*, str. 16.

⁴⁷ Treba je pripomniti, da so nekateri priimki značilni za en določen kraj Prekmurja in Porabja. Npr. *Bajzek* je znan zlasti na Gornjem Seniku. *Sukič* je tipičen gorički priimek. *Cipot* je raven-

Slovenska hišna imena v davnini

Preteklost največ prekmurskih in porabskih hišnih imen je zavita v meglu. O hišnih imenih v Spišu imajo konkretne podatke iz 18. stoletja, kljub temu je zelo verjetno, da so ti nazivi veliko starejši, ker so nekateri od njih tvorjeni iz priimkov ali imen krajev, ki so bili zapisani v starejših dokumentih.⁴⁸ Tudi v velikih srednjeveških evropskih mestih so imeli običaj hišnega poimenovanja po značilnosti ali vzdevku,⁴⁹ ker je bilo mnogo oseb brez priimka še v 16. in 17. stoletju in so bile v matičnih knjigah označene s svojim krstnim imenom ter z imenom in priimkom kraja, ulice, mestnega okoliša, na podeželju pa s priimkom gospodarja, veleposestnika, pri katerih so stanovale ali služile.⁵⁰ Imena, ki so ohranjena na otoku Brač v Dalmaciji, izvirajo iz konca 16. stoletja.⁵¹ Tudi v Baskovski deželi ima običaj hišnih imen zelo staro tradicijo, kjer so hišo imenovali po tistem kraju, na katerem je stala. Kraje so poimenovali po kakšni od njegovih značilnosti, na primer v povezavi z naravo, rastlin itn.⁵² Tedaj baskovski ljudje še niso imeli priimkov, temveč le krstno ime, zato so hišna imena uporabljali namesto priimkov. Od 17. stoletja se je razširila uporaba priimkov, ki so se izoblikovali večinoma iz teh prastarih hišnih imen.⁵³

S hišnimi imeni med Muro in Rabose ukvarja le malo znanstvenih publikacij, ki imena analizirajo iz dialektoloških vidikov. V zvezi z njihovo zgodovino se naslanjajo na ljudski spomin in večinoma s skromnimi rezultati, saj se ljudstvo večkrat komaj spomni, iz česa so izpeljana hišna imena. Seveda je malo tistih zgodovinskih dokumentov, ki omenjajo slovenska hišna imena na Ogrskem. Med njimi je urbar iz leta 1767 o Andovcih, ki je poleg uradnega imena in priimka slovenskih podložnikov vseboval še njihov domači naziv. Največ teh hišnih imen ali obstaja ali je ohranjenih v spominu andovskega ljudstva: *Ferincz* (danes še vedno obstajajo *Frouncini*), nosilec je Janoš Talaber (*Tallaber*); *Knocsin* (danes *Klošini*), nosilec je Janoš Madjarič (*Magyarics*); *Mihokini*, nosilec je Franc Talaber (*Tallaber*); *Sáffárin*, nosilec je Jure Dančeč (*Dancsecs Gyura*); *Saffár Jancsó* (danes še vedno obstajajo *Šafarni - Djanošini*), nosilec je Janoš Mečič ali Mešič (*Mecsics*); *Herczegin Istok* (do 1960. so bili *Ercejdini*), nosilec je Štefan Dančeč; *Szobovin Jankó* (danes *Sabauvini*), nosilec je Janoš Nemet (*Németh*); *Simoni Istók* (danes *Šumajni*), nosilec je Štefan Dedič (*Dedics*); *Vucskoni Ferko in Adam* (danes *Vučtjini*), nosilca sta Franc in Adam Dančeč; *Peterni Ferko in Jankó* (danes še vedno obstajajo *Petrni*), nosilca sta Ferko Mečič in Janoš Pinter (*Pintér*); *Milner Istók* (danes *Mleijnarni*), nosilec je Štefan Pinter; *Metni Joska* (v davnini so bili *Kmetini*), nosilec je Jožef Talaber; *Kovácsiné* (danes še vedno obstajajo), nosilka je Katarina Kovač (*Kovács*); *Kovácsini János*, nosilec je Janoš Karba.⁵⁴ V vezi z uvedbo enotnega urbarja na Ogrskem (1766) vemo, da so zapisovali tudi odgovore podložnikov na devet postavljenih vprašanj o njihovih razmerah. V desetih vaseh so vprašanja in odgovore zapisovali v prekmurščini, med njimi so bili Dolenci,⁵⁵ ki so v soseščini Andovcev.

ski priimek. *Hozjan* pa je tipičen dolinski priimek. Priimek *Horvat* in *Kranjec* lahko najdemo vsepovsod v Prekmurju in Porabju. Priimek *Rogan* je dokaj pogost na Goričkem, v Porabju in deloma na Ravenskem, vendar ga ni na Dolinskem.

⁴⁸ Szövényi: *Háznevek a Vendvidéken*, str. 21.

⁴⁹ Prav tam, str. 22.

⁵⁰ Goričar: *Doneski k postanku in pisavi rodbinskih priimkov in hišnih imen med Slovenci*, str. 89–91.

⁵¹ Vidović: *Obiteljski nadimci u Pučišćima na otoku Braču*, str. 350.

⁵² V Baskovski deželi so poznani priimki, ki so se izoblikovali iz takih hišnih imen: *Mendizabal* (mendi = vrh, breg; zabal = široki) ali *Aristizabal* (aristi = hrast; zabal = velik).

⁵³ Informacijo sem dobil na spletni strani <http://www.elmexicano.hu/>, ki se ukvarja s popularizacijo španskega jezika in kulture ter drugih romanskih jezikov.

⁵⁴ Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 58.

⁵⁵ *Viri za zgodovino Prekmurja I.* str. 259.

3. házi Orfalu

Kerefzt és Vezeték Nevek.	Jobbággy Helynek		Kilenczed.		Adózások.						
	Bellő	Kulffó	Mivolta.		Fizet. szy.	Fuzt.	Izsa.	Cferte.	Tolts.		
	Polgari Műve való.	Szabad Föld. Hód.	Re Szekérsé való.	Munkis Robot/Árny. Szolgálat.						Értékesítési Árenda.	Tízre való Ft.
Jobbággy Helynek Mivolta.	Na.	Sup.	Érték.	Érték.							
1. Fudák János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
2. Mezős János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
3. Pallivini János Ferenc	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
4. Magyarics János Károly	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
5. Pallivini Ferenc Mihály	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
6. Dansecz Gyurkó György	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
7. Mezős János György	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
8. Dansecz István Károly	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
9. Horváth János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
10. Bodics János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
11. Mezős János Károly	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
12. Deács Mihály István	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
13. Dansecz Ferencné János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
14. Dansecz István János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
15. Mezős Ferencné János	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2
16. Birtos János István	1	1	1	1	1	2	12	2	1	2	2

302

Andovski urbar iz leta 1767 z imeni slovenskih podložnikov in njihovimi domačimi nazivi.
Vir: Vas megyei Levéltár/Arhiv Železne županije, Sombotel, Nr.41. DSG Orfalu 02 302.

Isti urbar o Verici je tudi vseboval domače nazive veriških ljudi. V urbarju o Ritkarovcih ne omenjajo nobenih slovenskih hišnih imen.⁵⁶

Janoš Lutar (1773–1835), rojen v Sebeborcih, je bil župnik v Velikih Dolencih (1808–1835) na Goričkem, kamor so spadali tudi Ritkarovci. V dolenskih matičnih knjigah je zapisal imena nekaterih domačij iz Dolencev, Šalovcev, Ritkarovcev in Budincev. Zapiski so nastali med letoma 1810 in 1835 in največ jih je v matičnih knjigah umrlih. Pravzaprav Lutar ali andovski urbar ni zabeležil vseh hišnih imen. Mogoče je Lutar omenil ljudski naziv nekaterih domačij zaradi lažjega razlikovanja, ki ga je označil kot *vulgarsko ime*.⁵⁷ Vprašal sem budinske, dolenske in šalovske prebivalce, ali prepoznajo in ali se spomnijo nazivov, ki jih je zabeležil Lutar. Največ jih je bilo živih nazivov. V Dolencih: *Salárszki* (danes je *Šularski* v Budincih), *Cziza* ali *Sztára Czizouva* (danes *Cizini*, ki jih nosi več domačij kot svoj naziv v Dolencih), *Deákin* (danes *Dijakini*) *Jancsivina Sztára* (danes *Jančini* ali *Djančivni*), *Bentsecz* (danes *Benčecni*), *Vaidin* (danes še vedno obstajajo), *Bakonszki* (danes *Bakovi* v Budincih), *Pallivin* (danes *Palivni*), *Ivánis* (danes *Vanišni*), *Múzga* (*múzga* pomeni močvirje v prekmurščini,⁵⁸ hiša pa se je povezovala verjetno z dolenskim vlažnim dolom *Múzga*), *Skegnjár* (danes *Škinjar* v Šalovcih), *Czizin Soustar* (hiša je izginila), *Csizmár* (danes *Čizmarni* ali *Čezmarski* v Budincih), *Filipp* (danes *Filpini*); v Šalovcih: *Bujtár* (danes *Bujkaš*), *Trnyár* (danes *Trnjarini*), *Kolarin*, *Kolar* (danes *Kolarini*); v Budincih: *Firou* (danes *Filouvini* in izginuli *Firouvini*), *Mihalek* (danes *Mijalek*), *Ivankina* (danes *Vankini*), *Predivnyek* (danes *Predivnjekini*), *Sztári*, *Snidar* (danes *Žnidarni*), *Kokoutina* (še vedno obstaja), *Nemesnyák* (še vedno obstaja), *Sztári Gyurko* (danes *Djürko*). Bilo je osem nazivov, ki so bili ljudem neznani: *Horváthin* (Dolenci), *Guba* (Dolenci),⁵⁹ *Ivanko* (Šalovci), *Sztári Mlinar* (Šalovci),⁶⁰ *Bencseczin Béres* (Dolenci), *Kométari-*

⁵⁶ Posebna zanimivost ritkarovskega urbarja je, da je napisan v hrvaščini, v štokavski knjižni različici, prav tako drugi urbarji gornjelendavskega posestva.

⁵⁷ *Die 9° Aug. e Nagy Dolincz sepultus et Michael Tibola vulgo Bencseczin Béres anno --- 50.*

⁵⁸ Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 270; Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 202; Koletnik: *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, str. 200.

⁵⁹ V Sakalovcih danes še vedno stojijo *Gubini*. Mukič: *A magyarországi szlovének*, str. 56.

⁶⁰ V Števanovcih, Andovcih, Slovenski vesi in na Gornjem Seniku se uporabljajo enaki ali zelo podobni nazivi. Mukič: *A magyarországi szlovének*, str. 55–57.

cza (Budinci),⁶¹ Cseh (Šalovci) in Czizina Meicza.

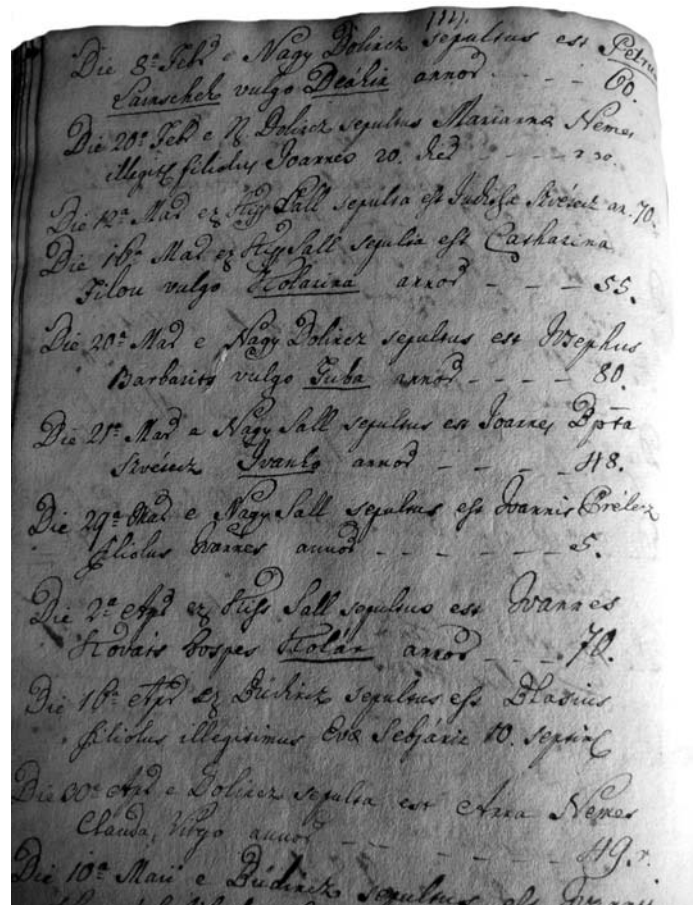
Lutar včasih ni poznal določenega priimka, zaradi tega je zapisal hišno ime. To se je zgodilo ob smrti neke Budinčanke (1817): *Die 17^a Apr e Búdincz sepultus est Francisci Horváth uxor Ivankina Helena annod --- 60.* Prevod: 17. aprila je bila pokopana v Budincih Ivankina Jelena vdova Franca Horvata, stara 60 let.

Lutar je zapisal naslednja hišna imena iz Ritkarovcev: *Czafzar* (1812), nosilec je Mihael Dončec (*Dontsecz*); *Csaita* (1818), nosilec je Jožef Trajbar (*Traibar*); *Médla* (1818), nosilka je Marija Goslar (*Goszlar*); *Gyúrivona Sztára* (1822), nosilka je Eva Zakouč (*Zakoucs*); *Ivanin* (1826), nosilec je Štefan Trajbar (*Traibar*). Od teh nazivov so ostali trije. *Ivanski*, *Vankini* se uporabljajo samo na Gornjem Seniku ter *Ivani* v Sakalovcih, medtem ko je *Médla* povsem izginila.

Po Lutarjevi smrti nimamo več podatkov o hišnih imenih s tega območja, ker naslednji župnik Franc Kovatš (1805–1857) ni nadaljeval zapisovanja.

Tudi prisega gornjeseniškega »cestarja«
Franca Čerpnjaka iz leta 1897 našteje nekaj domačij s svojim imenom iz Gornjega Senika, kot *Miokin*,⁶² *Talián*, *Düvéncen*, *Mészár*, *Türkin*, *Bazék*, *Lazarin*, *Horvatin*, *Magas*, *Preiz*, *Herodes*, *Jokli*, *Küsner*, *Lülükin*, *Cügüt*.⁶³ Ti nazivi so večinoma ohranjeni na Gornjem Seniku v naslednjih oblikah: *Mijaukini*, *Talanini*, *Divicini*, *Turekini*, *Bazekini*, *Lazarni*, *Rovatini*, *Magašni*, *Prajzini*, *Raudešni*, *Djauklini*, *Cigütini*.⁶⁴

Fizik Sándor Mikola (1871–1945), ki je zelo zloglasen v prekmursko-porabski zgodovini, rojen v Gornjih Petrovcih na Goričkem, omeni nekaj hišnih imen v svoji brošuri *A vendség múltja és jelene* (Preteklost in sedanost Vendstva) iz Gornjih Petrovcev in njihove okolice: *Kardosini*, *Azokovi*, *Borzini*, *Balázsini*, *Karbini*, *Gubini*, *Matúsini*, *Idúkini*, *Miókini*, *Sománovi*, *Gyózsefini*. Mikola je samovoljno zapisal nekaj nazivov, ki po njegovi razlagi »dokažejo«, da so Vendi (Prekmurci) poslovanjeni Madžari, ker so hišna imena nastala iz naslednjih madžarskih priimkov: *Kardos*, *Hazug*, *Borz*, *Balázs*, *Karba*, *Guba*, *Matus*, *Hajdu*, *Mihók*, *Simon*, *József*.⁶⁵ Razen priimkov *Kardos*, *Hazug*,

Zapiski Janoša Lutarja (1773–1835) o hišnih imenih dolenske župnije.

Vir: Parochi Mortuarum (1. zvezek) *Ecclesiae parochialis Nagy Dolinczensis ab anno 1757–1873.*

⁶¹ V Števanovcih se danes še vedno uporabljajo *Kometrstji* (Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 57), v Čepincih pa *Kometrski* na hribu *Kometrski brejg*. Med Števanovci in Budinci so bili zelo tesni stiki do konca druge vojne.

⁶² Podobno kot v andovskem urbaru *Mihokini*. Opomba avtorja.

⁶³ Kozár, Gyurác: *Felsőszölnök*, str. 46.

⁶⁴ Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 55, 56.

⁶⁵ Mikola: *A vendség múltja és jelene*, str. 15.

Borz, Mihók preostali priimki niso madžarski, temveč jih je Mikola označil kot »prastare« madžarske priimke.⁶⁶

Zastavlja se vprašanje zakaj je nastala razlika med dokumentiranimi oblikami hišnih nazivov in današnjimi oblikami ljudskega govora. Domnevam, da je bilo zaradi jezikovne norme stare knjižne prekmurščine, ker se je stari knjižni jezik naslanjal na osrednji (ravenski) govor⁶⁷ in si izposojal prvine iz vseh drugih prekmurskih govorov in tudi iz porabskega govora. Mikloš Küzmič (1737–1804)⁶⁸ in Jožef Košič (1788–1867),⁶⁹ temeljna avtorja prekmurske književnosti, sta uporabljala porabske narečne prvine v svojih delih. Vendar knjižni jezik ni imel vseh značilnosti pogovornih narečij.⁷⁰ Ko so npr. označili na zemljevide ritkarovsko ledino *Djarek* kot *Jarek*,⁷¹ so se hoteli ravnati po knjižnem jeziku, ker stara knjižna prekmurščina zrcali glasoslovne značilnosti dolinskega narečja, v katerem je glas *j* ohranjen⁷² in ni prešel v *g*, *k*, *dž* ali *dj* kot v ravenskem in goričkem narečju prekmurščine. Morda so imeli isti cilj, ko so zapisovali nekatera imena slovenskih domačij v taki obliki, ki je podobna oblikam knjižne prekmurščine. O vezi z nazivom *Miokin/Mijaukini* ni verjetno, da je izpeljan iz madžarščine, ker je ime *Mihók* madžarska različica krstnega imena *Mihály* (*Mihael*) in ne samo priimek. *Mihael* pa ni »prastaro« madžarsko, temveč hebrejsko ime. Stari ogrski Slovenci so uporabljali madžarsko obliko krstnih imen, ki imajo večinoma latinske, grške, hebrejske in germanske korenine. Ta tendenca je splošna po vsej Evropi. Torej oblika *Miokin*, ki je bil v Čerpnjakovi prisegi kot uradnem dokumentu, ne izhaja iz madžarščine, temveč so ga zapisovalci zapisali zaradi tega, ker je imel stari prekmurski knjižni jezik takšno oblikoslovno normo. Namreč ljudska oblika *Mijaukini* je zelo podobna stari prekmurski imenski različici *Mijao*.⁷³ Andovski *Šumajhini* v omenjenem urbarju se pojavijo kot *Šimoni*. *Šimon* je različica krstnega imena Simon.⁷⁴ Lahko najdemo družine s priimkom Šimon v Porabju, Prekmurju, Međžimurju in na Gradiščanskem. V vzhodnoštajerski literaturi najdemo različico *Šūmen* ali *Šumen*,⁷⁵ ki je verjetno enaka prekmurskemu priimku *Šömen*, *Šömenek*. Mogoče je, da je imelo slovensko ljudstvo svojo obliko za ime *Simon*, ki ga ni prevzel prekmurski knjižni standard, temveč je uporabljal obliko madžarskega in kajkavskega jezika.⁷⁶ Ljudska oblika je ohranjena le v priimku in hišnem imenu.

⁶⁶ Mikola je bil dober poznavalec fizike. Žal pa se v njegovih brošurah in drugih delih, kjer predstavi svoje raziskovanje jezikoslovja in zgodovine, zrcalijo njegove »šovinistične« težnje. Večkrat sistematično izkrivi dejstva in resnice, objavi krive podatke in po svoji volji izbira zgodovinske vire za podpiranje svojih hipotez in teorij.

Prim.: Angyal: *A vend kerdés*, str. 281–282; Novak: *Zgodovina iz spomina*, str. 44–78.

Njegove ugotovitve o gornjepetrovskih hišnih imenih so preveč vprašljive.

⁶⁷ Jesenšek: *Prekmuriana*, str. 96.

⁶⁸ Smej: *Pomen Szilyjevega Škofijskega odloka*, str. 49.

⁶⁹ Košič: *Življenje Slovencev med Muro in Rabo*, str. 13.

⁷⁰ Pavel: *Prekmurska slovenska slovnica*, str. 29.

⁷¹ Timár, Molnár et al: *Digitized maps of the Habsburg Empire – The map sheets of the second military survey and their georeferenced version*, str. 59.

⁷² Pavel: *Mutatvány a vend (hazai szlovén) nyelvtan című kéziratok múból (1942)*, str. 67.

⁷³ Just: *Med verzuško in pesmijo*, str. 73.

⁷⁴ Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 732. Nekatere kajkavske knjige so uporabljale to isto obliko, ki je bližja originalni hebrejski obliki שמ׳ון (*Šim’ón*). Opomba avtorja.

⁷⁵ Dajnko: *Knishiza poboshnosti*, str. 92; Pichler: *Evangelmi*, str. 42.

⁷⁶ Imamo konkretne dokumentacije o nekaterih nekdanih prekmurskih krstnih imenih, ki niso več v rabi. V 17. stoletju so zapisali krstno ime *Šebjan*, ki je različica Boštjana. Turški roparji so odveli dva Slovence iz Andovcev, ki sta se imenovala *Šebjan Matic* (*Maticz*) in *Šebjan Mešic* (*Mesicz*) (M. Kozár: *Felsőszölnök meghódolása a töröknek 1640-ben*, str. 125). Danes se *Šebjan* uporablja kot priimek v Prekmurju. Iz tega priimka je izpeljano hišno ime *Šebjanovi* v Pertoči (Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 27). Tudi omenjeni andovski urbar ali starejši gornjeseniški urbar (1637, 1642) navaja slovanska krstna imena (*Djura*, *Vučko*, *Mihali*, *Andri*, *Ivan*, *Matko*, *Jurko*, *Djuriko*, *Mati*), ki so izumrli in se ne pojavljajo v kasnejših dokumentih ali knjigah.

Prim.: Kozár, Gyurácz: *Felsőszölnök*, str. 20, 21).

Zaradi prej omenjene spremembe hišnih imen je zelo verjetno, da starejši nazivi, ki so zapisani v starih dokumentih, ne veljajo za iste hiše kot v 18. stoletju, saj je poznamo usode ljudi ali družin, ki so včasih zapustili svojo rojstno domačijo in se preselili v drugo hišo.

Hišna imena na Verici in v Ritkarovcih

Narečne značilnosti Verice in Ritkarovcev

Nazivi slovenskih domačij v Porabju se končajo večinoma na priponi *-ni* ali *-tji*. Na Gornjem Seniku se pojavljata različici *-ni* in *-ki*, ker je gornjeseniški govor že bližji drugim goričkim govorom in glas *k* se ne razvija v *tj*. Porabsko narečje je pravzaprav podnarečje goričkega narečja prekmurščine, ki se deli na števanovski in gornjeseniški govor.⁷⁷ Slovensko Porabje ni samostojna zemljepisna enota, temveč podpokrajina goričke pokrajine Prekmurja,⁷⁸ ki ga je »neuspešno«⁷⁹ porodila Trianonska mirovna pogodba.⁷⁹ V števanovskem govoru (ki ga govorijo tudi na Verici) se pogosto pojavlja glas *ö*, namesto katerega je *ü* na Gornjem Seniku in v drugih prekmurskih narečjih (muha je *möja* v Števanovcih, drugod pa *müja*).⁸⁰ Za nezvenečimi soglasniki in pred sprednjimi samoglasniki se *j* spet spremeni v *tj*.⁸¹ Za števanovski govor je značilna bogatost dvoglasnikov.⁸² Na Gornjem Seniku in po vsem Prekmurju tako govorijo *Kdo?*, *Kateri?* kot *Što?*, *Šteri?*. V Števanovcih in njihovi okolici govorijo *Sto?*, *Steri?*. Najdemo majhne razlike v besedju gornjeseniškega in števanovskega govora. Npr. *klobuk* na Gornjem Seniku je *klobük*,⁸³ v števanovski okolici pa govorijo madžarsko izposojenko *kalap*.⁸⁴ *Skedenj* je *gümla* na Gornjem Seniku,⁸⁵ v Števanovcih pa *štjedjen*.^{86,87} V Slovenski vesi (danes predmestje Monoštra) *tigla*, *tiglati* pomeni *likalnik*, *likati*,⁸⁸ na Gornjem Seniku, v Števanovcih in na splošno po vsem Prekmurju govorijo *pejgla*, *pejglati*.⁸⁹

V Ritkarovcih se mešata značilnosti seniškega in števanovskega govora, to je namreč prehod med dvema govoroma. Male razlike najdemo tudi v besedju Verice in Ritkarovcev. Npr. samostalnik veter na Verici je *vöter*, v Ritkarovcih pa *veter*. Ali samostalnik šipek na Verici je *ščipek*, v Ritkarovcih pa *šipek*.⁹⁰

V srednjem veku je monoštrska opatija imela današnje Porabje in deloma severno Goričko v svoji posesti. Leta 1213 je kralj Andrej II. (1176?–1235) zamenjal Gornji in Dolnji Senik, severno Goričko ter Dobro (danes Neuhaus, Av-

⁷⁷ Zorko: *Narečjeslovne razprave o koroških, štajerskih in panonskih govorih*, str. 285.

⁷⁸ Slovenski viri pred prvo vojno tako omenjajo deželo ogrskih Slovencev, *Prekmurje*, vendar ta naziv uporabljajo tudi za današnje porabske vasi.

Trstenjak: *Slovenci na Ogrskem*, str. 44, 46, 48, 52, 117.

⁷⁹ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 7.

⁸⁰ Zorko: *Narečjeslovne razprave o koroških, štajerskih in panonskih govorih*, str. 287.

⁸¹ Prav tam, str. 288.

⁸² Prav tam, str. 286–289.

⁸³ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 154.

⁸⁴ Prav tam, str. 145.

⁸⁵ Prav tam, str. 128.

⁸⁶ Prav tam, str. 359.

⁸⁷ Tudi v Prekmurju je značilno, da nekatere vasi govorijo *škegen*, druge pa *gümla*. Koletnik: *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, str. 99; Novak: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, str. 50, 147; Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 128, 733; Flisar: *Vogrszki-vendiski rêcsnik*, str. 122.

⁸⁸ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 379.

⁸⁹ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 253; Novak: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, str. 95; Flisar: *Vogrszki-vendiski rêcsnik*, str. 162.

⁹⁰ Te razlike *vöter-veter* ali *ščipek-šipek* najdemo tudi v govorih različnih prekmurskih vasi.

Domačije na Verici in nekatere domačije v Ritkarovcih (naštevaje ni celotno): 1. Afi, 2. Batjini, 3. Bejbrstji, 4. Borovnjatjini, 5. Casarni (I), 6. Casarni (II), 7. Drnječini, 8. Djančini (Vrnji), 9. Djančini (Spaugnji), 10. Djauklini, 11. Djerglstji, 12. Djirejšini, 13. Djürvini, 14. Döjnini, 15. Ercedjini, 16. Ferencini (Vrnji), 17. Ferencini (Spaugnji), 18. Goslarni, 19. Graboštji, 20. Grofovstji, 21. Gunjerstji, 22. Katini, 23. Kovačini (I), 24. Kovačini (II), 25. Kulmani, 26. Lepoštji, 27. Librecini, 28. Lovenjakovstji, 29. Lujzetjini, 30. Majkovi, 31. Mankoštji, 32. Meijcini, 33. Mičini, 34. Najercostji, 35. Nakamlani, 36. Nanini, 37. Pajčini, 38. Rövcini, 39. Rüštjini (kovačeva hiša), 40. Štjenjerstji, 41. Šubdjanji (I), 42. Šubdjanji (II), 43. Sabatini (osnovna šola), 44. Sabatini (županova hiša), 45. Sabatini (Cvrčekova pristava), 46. Sabatini (Kovačeva hiša) 47. Söjčko, 48. Veijčini (Vrnji), 49. Veijčini (Spaugnji), 50. Veijčini (Nauvi), 51. Žamparca, 52. Žöjlini (Vrnji), 53. Žöjlini (Spaugnji), 54. Ždjercini, 55. Žralini (Vir: Občina Verica-Ritkarovci).

Vir: Občina Verica-Ritkarovci.

strija) s cistercijani za drugo posestvo⁹¹, zato se je števanovsko-porabski govor odcepil od gornjeseniškega. Niti reformacija ni dosegla števanovskega okraja, dokler je bila na Gornjem in Dolnjem Seniku evangeličanska skupnost od 16. stoletja do prve polovice 18. stoletja, ki je bila pod vplivom goriških evangeličanov.⁹² Cerkev Sv. Janeza Krstnika na Gornjem Seniku je imela filije na današnji prekmurski strani, kjer so bili Čepinci, Markovci, Martinje in Trdkova⁹³ in so skozi te vasi občevali seniški ljudje z Gornjo Lendavo (danes Grad), ki je bila središče goričke pokrajine. Po davčnem popisu iz leta 1728 Ritkarovci spadajo pod gornjelendavsko gospostvo.⁹⁴ Današnja porabska pokrajina je bila upravno razdeljena na notariate na koncu 19. stoletja. Števanovci so bili sedež notariata z osmimi vasmimi (Verica, Otkovci, Andovci, Sakalovci, Slovenska ves, Žida, Far-

⁹¹ Kalász: *A szentgotthárdi apátság birtokviszonyai*, str. 19.

⁹² Kozár, Gyurác: *Felsőszölnök*, str. 84, 86, 87.

⁹³ Prav tam, str. 89.

⁹⁴ Kovacsics: *Szentgotthárd és környéke*, str. 385.

kašovci). Pod gornjeseniški notariat so spadale nekatere severozahodne in severne goričke vasi (Matjaševci, Trdkova, Martinje, Čepinci, Markovci).^{95,96} Kljub temu je ohranjena kontinuiteta med števanovskimi in drugimi govori na Goričkem, saj v matičnih knjigah lahko opazimo, da je imelo ritkarovsko ljudstvo tesne stike s sosednjo Verico, Gornjim Senikom in Čepinci ter Markovci, Števanovci in Andovci, pa z Dolenci in Budinci. Besedje je skoraj enako v Čepincih, na Verici, v Martinju in Trdkovi, na Gornjem Seniku, v Budincih, pa Števanovcih in Andovcih, vendar imajo ti govori svoje glasoslovne značilnosti. Tudi intonacija je zelo podobna v teh naseljih.

Hišna imena se končajo na priponi *-ni* in *-ki* v severnogoričkih naseljih, ki mejijo s Porabjem. Hkrati v drugih delih Prekmurja, kot npr. na Gradu ali na Ropoči, se hišna imena večinoma končajo na priponi *-ovi* in redkeje na *-ni*.⁹⁷ Na Dolinskem ima največ hišnih imen *-ovi* na koncu in redko *-ni*.⁹⁸ Na Verici ima samo ena domačija končnico *-ovi* (glej: *Majkovi*). V Nardi so pogoste pripone *-ni*, *-ki*, *-ovi* (ali *-evi*).⁹⁹ V Medžimurju se hišna imena večkrat pojavljajo tudi kot pridevniki (npr. *Pivarovi*) in samostalniki (*Pivari*). Ženska oblika samostalniškega hišnega imena (*Pivarica*) izhaja iz moške oblike samostalniškega hišnega imena (*Pivar*). Izpeljane ženske oblike (z osebnim imenom ali brez osebnega imena) imajo ali samostalniško ali pridevniško osnovo (*Pivarica*).¹⁰⁰

Analiza hišnih imen

O hišnih imenih so me poučili prebivalci Verice - Ritkarovcev in prebivalci iz sosednjih vasi. Nekaj stvari sem poznal po pripovedi svoje družine, ker sem Veričanec. Moji prvotni pomočniki so bili Jelena Gašpar - Laczó na Verici (roj. 1944) in Marija Šömenek - Čer v Ritkarovcih (roj. 1958), ki sta naši sorodnici, ter Mihael (Miško) Ropoš (roj. 1933), ki živi v Ritkarovcih, ampak se je rodil na Gornjem Seniku.¹⁰¹ Druge stvari sem samostojno odkril s svojo raziskavo.

Hišna imena sem razvrstil v dve skupini: obstoječe in izginule hiše. Nekatere hiše, ki so bile zidane v zadnjih letih, nimajo imena. Slovenci nenehno odhajajo iz Porabja, komaj hranijo domači jezik in stare običaje, njihove zapuščene hiše pa kupijo Madžari ali tujci (večinoma Nemci in Avstrijci). Čeprav je hišno ime ohranjeno med porabskimi ljudmi, priseljene madžarske družine ali posameznika že ne omenjajo s tem nazivom.

Poskusil bom primerjati veriška in ritkarovska hišna imena s hišnimi imeni sosednjih porabskih in goričkih vasi ter z nazivi dalnjih naselij, ki so na Goričkem in Ravenskem ali na Dolinskem in o katerih so pisali prekmurski študentje svoje diplomske naloge (Janja Adanič, Nina Banfi, Nino Gumilar, Nataša Lončar).

⁹⁵ Kozar - Mukič: *Slovensko Porabje/Szlovénvidék*, str. 15.

⁹⁶ Po prvi vojni so se te goričke vasi odcepile od privlačnosti Gornjega Senika. Po l. 1919 so le Ritkarovce priključili gornjeseniški župniji in notariatu.

⁹⁷ V okolici Grada: *Markovi, Martinovi, Balažinovi, Fučkovi, Gačkovi, Gergejkovi, Rouzikini, Rozinini, Miškini* itn. (Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 92–141). Na Ropoči: *Golašovi, Gidejrovi, Kürnikovi, Lankašovi, Vajncarovi, Mecikini, Joškini* itn. Prim.: Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 31, 32).

⁹⁸ Adanič: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, str. 53–82.

⁹⁹ Internetni vir: Horváth, Gyurác: *Narda*: <http://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/SzazMagyarFalu-szaz-magyar-falu-1/narda-C18E/nevekben-el-az-emlekezet-C3BA/>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

¹⁰⁰ Frančič: *Međimurski obiteljski nadimci*, str. 38.

¹⁰¹ Ropoš je nagrajenec nagrade *Pro Cultura Minoritatum Hungariæ* (2017), ki jo je dobil za svoje amatersko fotografsko delo, s katerim je ovekovečal mnoge trenutke življenja porabskih Slovencev.

Obstoječe hiše na Verici

Batjini: To je naziv domačije družine Merkli. Družina ne ve, iz česa je tvoren naziv. Po mojem je to različica hišnega imena *Boutini* v Slovenski vesi.¹⁰² *Boutin* je izpeljan iz priimka *Bouti*. Hiša stoji na zahodu Verice, blizu Ritkarovcev na enem hribu.

Bejbrstji: To je naziv domačije družine Mešič. Pomen naziva ni točno pojasnjen. Znana porabska etnografinja Marija Kozar - Mukič tako meni, da se naziv povezuje z besedo *barbejr*, ki pomeni brivec¹⁰³ ali zdravnik.¹⁰⁴ Hiša stoji ob glavni cesti, nedaleč od današnje trgovine in avtobusne postaje (*Lepoštji*). Tudi v Števanovcih obstaja takšen naziv. Hčerka Mešičevih, Estera Mešič, ima svojo domačijo na Verici, ki je nova stavba in nima hišnega imena.

Borovnjatjini: Nekoč sta v hiši živela Janoš Borovnjak in Ana Bedič (roj. v Budincih). Hiša osamljeno stoji na malem vrhu nasproti *Batjinih* in jo uporabljajo kot vikend. Kupila jo je madžarska družina. Danes še stoji staro železno vetrno kolo, ki je bilo električni generator. Družina Borovnjak je več generacij živela na tem zemljišču, zato je izpeljano hišno ime iz njihovega priimka. Zanimivo, da je bila hiša dolgo časa registrirana v Sakalovcih in so jo samo okoli leta 1963 priključili Verici. V monoštrski bitki so bili Sakalovci bližje Števanovcem in Verici, dokler jih niso zažgali Turki in Tatari. Ljudstvo se je vrnilo po koncu bitke¹⁰⁵ in spet so sezidali Sakalovce, vendar že blizu reke Rabe. Nekaj hiš je ostalo v bližini Števanovcev in Verice. Borovnjakova hiša je znamenita tudi po dogodku, ko so prišli jugoslovanski partizani na Verico marca leta 1945. Partizani pod vodstvom Mirka (pravo ime mu je Alojz Škerjanec) so zasedli Borovnjatjine in se spopadli z madžarskimi vojaki. Mirko je padel v boju in pokopali so ga na sakalovskem pokopališču, kasneje so izkopali njegovo telo in spet pokopali v monoštrsko staro pokopališče, kjer ima danes obnovljen nagrobni spomenik.¹⁰⁶ Tudi v Markovcih najdemo hišno ime *Brovnjakini*, saj so nekoč tu živele družine s priimkom Borovnjak.¹⁰⁷ Tudi v veriškem urbarju najdemo to hišno ime v obliki *Borovnyák*. Njegov nosilec je Mihael Kranic (*Kranicz*), ki je verjetno živel v bližini *Borovnjatjinih* ali je bil njihov sorodnik, ker so tisti drugi Borovnjakovi zapisani v sakalovskem urbarju.

Djančini: To hišno ime uporabljata dve hiši (*Vrnji pa Spaugnji*). Ime je izpeljano iz ljubkovalne različice Janeza (madžarsko *Jancsi*, slovensko *Janko*, v porabskem govoru *Djanči*). Na sedanjem zemljišču vrhnje hiše so postavili gostišče. Ohranjena je kuhinja stare stavbe, ki ima slamnato streho, steno iz nabijanice¹⁰⁸ in leseni dimnik. Nekoč je tu živela družina Šömenek. Pod hišo pri glavni cesti še vedno najdemo t. i. *djelenski stüdenec*, iz katerega so zajemali

¹⁰² Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 57.

¹⁰³ Novak: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, str. 20; Mukič: *Porabsko–knjižnoslovensko–madžarski slovar*, str. 11; Flisar: *Vogrszki–vendiski récsnik*, str. 15. *Barber* je slovenski priimek v Prekmurju in Porabju.

¹⁰⁴ Mukič: *Porabsko–knjižnoslovensko–madžarski slovar*, str. 11.

Barbejr je izposojen iz madžarščine *borbély*. V madžarščini je *borbély* brivec ali ranocelnik, ki se ukvarja z zdravljenjem, navadno z nižjo poklicno izobrazbo.

¹⁰⁵ V porabskih vaseh ni bilo etničnih sprememb po turških vojnah (1526–1699), kot so bile na drugih krajih Ogrske kraljevine, ampak je bila etnična homogenizacija. Urbar iz leta 1697 (ki je nastal 53 let po monoštrski bitki) navaja iste slovenske priimke (Serfecz, Bajzék, Gécsek, Lázár), ki so bili omenjeni v urbarjih iz let 1637 in 1642 (Serfecz, Baizek ali Baiczik, Gécsek, Lázár). M. Kozár: *Felsőszölnök meghódolása a töröknek 1640-ben*, str. 125–127.

¹⁰⁶ Mukič - Kozar: *Spoznavanje slovenstva*, str. 115, 116.

¹⁰⁷ Internentni vir: Fülöp: *A felsőszölnöki szlovén plébánia névrendszere*: <http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

¹⁰⁸ Nabijanica je bila narejena iz ilovice in borovih vej. Mukič: *Porabsko–knjižnoslovensko–madžarski slovar*, str. 385.

vodo Šömenekovi.¹⁰⁹ V spodnji hiši živi družina Gašpar (Gabriel Gašpar in njegova mati Treza Ropoš). Jelena Gašpar - Laczó mi je povedala, da v teh hišah nikoli ni živel človek, ki se je imenoval Janoš. V Dolencih je naziv *Jančini* in *Djančivni*, na Gradu *Džančkini*,¹¹⁰ v Skakovcih na Ravenskem pa *Džančkovi*,¹¹¹ ki so tvorjeni iz tega imena. Janoš Lutar omeni hišno ime *Jancsivina Sztára* v Velikih Dolencih (1821). V Slovenski vesi najdemo podobno ime: *Djantjin*.¹¹²

Djauklini: Ta naziv najdemo tudi na Gornjem Seniku in v Sakalovcih,¹¹³ omenjen je tudi v Čerpnjakovi prisegi kot *Jokli*. Hiša se nahaja na sprednjem delu Verice pri glavni cesti pod *Katinbrejgom*. Jožef Deutsch, ki se je imenoval Djauklin/Djoukliva na Gornjem Seniku (tista hiša je bila na ledini *Polova*, nedaleč od Ritkarovcev), se je oženil z veriško Ano Štajer (*Pajčini*) in kupila sta zemljišče na Verici. Danes živi tu njegov vnuk Karel s svojo bolno materjo Veroniko Čuk (roj. na Gornjem Seniku). Družina ne ve nič konkretnega o svojem nazivu. V porabskem narečju je pridevnik *djoklavi*, ki pomeni jokav. Morda je *Djauklin* vzdevek, ki se izpelje iz te človeške značilnosti.¹¹⁴

Djerglstji: Hiša stoji v sosedstvu občinskega urada pri glavni cesti. Danes tu živi Ema Karba. Njena mati Marija Banfi je prišla iz Murske Sobotne na Verico okoli leta 1968. Nekoč je v tej hiši živel Gregor Zankoč, rojak *Žralinih*. Gregor je *Gergely* v madžarščini, v števanovsko-porabskem govoru *Djergl* in iz tega imena so izpeljani *Djerglstji*. Ker je Banfijeva prišla iz nekdanje Jugoslavije, so jo posmehljivo klicali *Partizanka*, kar je bilo sklicevanje na jugoslovanske partizane druge vojne (1939–1945). Na Dolnjem Seniku je naziv *Djerguš*, na Gornjem Seniku pa *Gerglini*,¹¹⁵ na Gradu pa *Gergejkovi*.¹¹⁶ Veriški urbar iz leta 1767 navaja hišno ime *Gergő*, ki ga nosi Štefek Gašpar (*Gaspár Istok*). *Gergő* je madžarska ljubkovalna različica Gregorja, ampak ta naziv verjetno ni enak današnjim *Djerglstjim*.

Djirejšini: Hiša stoji nasproti občinskega urada v sosedstvu vrhnjih *Ferencinih*. Ta del se imenuje *Vilica* (ulica), kjer so še hiše *Djirejšini*, *Pajčini*, *Štjenjerstji* in *Ferencini*. Danes tu živi družina Žökš. Morda je naziv izpeljan iz pridevnika znameniti. V današnjem veriškem govoru to pomeni *ejrašnji* (izposojen pridevnik iz madžarščine *híres*), v stari prekmurščini pa *hirešni*.¹¹⁷ Glas *h*, ki je bil v začetku besede, je v Porabju včasih prešel v *j*. Iz tega glasa se je izoblikoval *dj*.

Döjni ran ali *Döjnini*: Hiša stoji nad omenjenimi *Batjinimi*. Danes je vikend, ki ga je kupil in obnovil Madžar. Zadnja stanovalca sta bila Kolman Kovač in Marija Dobjan. Hišno ime je izpeljano iz priimka *Düh* in to tudi podkrepi veriški urbar, ki omeni naziv *Dühni* z nosilcem Janošom Merkljem (*Mérkli*). Priimek *Düh* je značilen v Sakalovcih, pomeni *duh*. V stari prekmurščini je to *düh*,¹¹⁸ v pogovorni prekmurščini *düj*,¹¹⁹ v števanovskem in veriškem govoru *döj* zaradi omenjene glasoslovne značilnosti. Hišno ime *Düjovi* v Dolencih je tudi izpeljano iz tega priimka.

Ercejdjini: Hiša stoji v dolini blizu ritkarovske doline *Žgaline* in veriškega gostišča *Vendvidéki Vendégház*. Obdelane njive in pokošeni travniki okoli hiše

¹⁰⁹ Danes je madžarski lastnik pri *vrnjih Djančinih* preimenoval studenec na *Máté-forrás* (Matejev izvir). Podobne studence najdemo pri gradiščanskih Hrvatih. Npr. v Hrvatskem Židanu je *Srnjini zviranjak*. To pomeni, da iz studenca ni pil samo človek, temveč tudi divjak (srna, jelen).

¹¹⁰ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 101.

¹¹¹ Lončar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, str. 56.

¹¹² Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 57.

¹¹³ Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 56.

¹¹⁴ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 83.

¹¹⁵ Prav tam, str. 55–56.

¹¹⁶ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 98.

¹¹⁷ Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 132.

¹¹⁸ Prav tam, str. 71.

¹¹⁹ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 75; Novak: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, str. 36.

so se pogozdili. Pri hiši stoji stara stavba z značilno obliko, ki je razmeroma edinstvena v Porabju. Nekoč je služila za kaščo. Stanovanje je v dobrem stanju, vendar so se stanovalci (družina Kovač) izselili. Hišno ime je obstajalo tudi v Andovcih in ga navaja andovski urbar. V Nedelici na dolinskem delu Prekmurja se uporablja naziv *Ercekovi*. Nekateri razlagajo, da je ime nastalo na podlagi stanu in družbenega položaja, ker je imela družina konje in se ponosno peljala kot grofje. V madžarščini beseda *herceg* pomeni *princ*, *knez*, v nemščini *Herzog* pomeni *vojvoda*.¹²⁰ Ampak so v prejšnjih stoletjih izpričane družine med Muro in Rabo, ki se imenujejo *Herczeg*.¹²¹ Razen tega andovski urbar navaja hišno ime kot *Herczegin*. V Šalovcih so znani *Ercegni*.

Ferencini: To hišno ime uporabljata sosednji hiši, ki sta v t. i. *Vilici*, v središču Verice, pri občinskem uradu. Ime je izpeljano iz krstnega imena *Ferenc* (Franc). Na Dolinskem v Gomilici so *Ferenčovi*,¹²² v bližnjih Šalovcih pa tudi lahko najdemo enako ime *Ferencini*, na Gradu pa *Francovi*.¹²³ *Spaugnji Ferencini* so na koncu doline pri gozdu. Danes živi v tej hiši vdova Karla Dončeca, Ana Krajcar, vnukinja *Majkovega* Matjaža Krajcarja. *Vrnji Ferencini* so imeli drugi naziv, vendar se nihče ne spomni starega hišnega imena. Kolman in Jožef sta bila iz spodnje hiše, oženila sta se s hčerama iz družine Merkli (*Batjini*). Kolman Dončec je dobil vrhno hišo in po svoji rojstni hiši je nastal naziv *Vrnji Ferencini*. V vrhnji hiši živi danes Karel Dončec ml., ki je Kolmanov vnuk.

Gunjerstji: Hiša stoji na sprednjem delu Verice, nedaleč od glavne ceste v sosedstvu *Djauklinih*. Na sedanjem zemljišču sta včasih bili dve hiši. Prva je bila stara nabijanica s slamnato streho, ki je že porušena. Drugo so zgradili kasneje, to je današnja nova stavba. Danes v njej živita Anton Mešič in njegova soproga Magdalena Kranjec iz Gornjega Senika od domačije Župajni. Nekdanja stanovalca sta bila Franc Librec in Eva Barabaš, ki sta živela v stari hiši. Iz Librebovega priimka je izpeljan naziv sosednjih *Librecinih*. Hišno ime *Gunjerski* se uporablja tudi v Čepincih, v Slovenski vesi pa *Gunjerni*.¹²⁴ Po mojem domnevanju so *Gunjerstji* enaki hišnemu imenu *Gaunarvi*, ki je v Skakovcih na Ravenskem. *Gaunar* pomeni vaški veljak.¹²⁵

Librecini: Franc Librec in Eva Barabaš, ki sta živela pri sosednjih *Gunjerstjih*, sta prodala sosednje zemljišče, ki je bilo pod njuno hišo. Tako so nastali *Librecini*. Danas tu živita Ferenc Klement (roj. v Farkašovcih pri Monoštru) in njegova žena Irenka Librec. Leta 1767 so že omenili podobno hišno ime na Verici *Libriczi*, ki ga je nosil Matjaž Librič (*Librics*).

Lovenjakovstji: Hiša stoji med *Djergelstjimi* in tisto kmetijo, ki je zgrajena na mestu nekdanjih *Grofovstjih*. Enako hišno ime je bilo znano tudi v Ritkarovcih. Danes je hiša nenaseljena. Zadnji stanovalec je bil Jožef Vindiš (u. 2000). Vindiš je bil sirota, ki ga je sprejela družina Lovenjak v Ritkarovcih, ki se je imenovala tudi *Lovenjakovstji*. Lovenjak je bil dokaj pogost priimek v Otkovcih (danes del Števanovcev) in je danes zelo pogost na notranjem Goričkem. Ko se je Jožef Vindiš preselil na Verico, je prinesel tudi svoje hišno ime. Staro ime hiše je bilo *Čirečini*. Beseda *čireč* pomeni perutnina po Mariji Kozar - Mukič.

Majkovi: Hiša stoji med *Bejbrstjimi* in *Lovenjakovstjimi*, v sosedstvu omejenjene kmetije. Hišno ime je izpeljano iz ljubkovalne različice krstnega imena Matjaž (*Majko*). To je bila rojstna hiša Matjaža Krajcarja (1876–1958) (živel je pri *Naninih*), ki je napisal rokopisno kantorsko knjigo v prekmurščini (1895). Kot ljudski kantor je vodil slovenske romarje ob cerkvenih praznikih in pel sta-

¹²⁰ Adanič: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, str. 65.

¹²¹ 2. 4. 1730 se je rodila na Verici *Marjeta*, hči Štefana Hercega (*Herczeg*) in Katarine Pinter (*Pintér*).

¹²² Adanič: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, str. 53.

¹²³ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 97.

¹²⁴ Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 57.

¹²⁵ Lončar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, str. 59.

re prekmurske slovenske pobožne pesmi. Pel je tudi na tradicionalnih bdenjih pri domačih mrtvaških odrih. Današnji stanovalec hiše je Miklós Steiner, ki je posvojenec slovenske družine Gerenčer, ki je živela v tej hiši. V Otkovcih je bilo hišno ime *Matjašini*, v Šalovcih se uporablja ime *Matjašni*. Tudi ta naziv je izpeljan iz Matjaža, prav tako je naziv *Majkašovi* v Pertoči in *Matišovi* v Radovcih na Goričkem¹²⁶ ali *Mačašovi* v Topolovcih na Ravenskem.¹²⁷ V veriškem urbaru se pojavi hišno ime *Matko*, ki ga nosi Blaž Herceg (*Herczeg*). *Matko* je različica krstnega imena Matej, Matevž, Matjaž, nekoč je bilo v rabi med ogrskimi Slovenci. Zaradi prej omenjenega dejstva tudi ta naziv ni enak današnjim Majkovim.

Mankoštji: Hiša se nahaja nedaleč od današnje trgovine (*Lepoštji*). Med *Mankoštjimi* in *Lepoštjimi* so bili izginuli *Ždjercini*. V davnini je bilo stanovanje Janoša Mankoša (roj. v Števanovcih), ki je umrl leta 1963. *Mankoštji* so izpeljani iz tega priimka. Današnji stanovalec je Mankošev rojak Karel Krajcar. Podoben naziv se uporablja v Pertoči (*Mankašovi*)¹²⁸ in Dolencih (*Mankašni*).

Mičini: Hiša stoji med *Gunjerstjimi* in *Mankoštjimi* ter nad *Librecinimi* pri glavni cesti. Danes tu živi Madžar Mihály Zádori z ženo, Slovenko Magdaleno Šömenek. Njeni starši so bili Marija Dončec (*Žralini*) in Jožef Šömenek. Marijo Dončec so ljubkovalno poimenovali kot *Miči* (madžarsko *Mici*).

Najercostji ali *Najerc*: Nekoč je to bilo hišno ime nemške družine Fischlmayer (glej: *Drnječini*). Tudi naziv je skrajšana oblika tega nemškega priimka.¹²⁹ Janoš Barabaš, ki je prišel z Janošom Časarjem iz Čepincev in svojo sestro Evo v 10. letih 20. stoletja, se je oženil s Karolino, hčerko Leopolda Fischlmayerja in dobil zemljišče v sosedstvu (med *Naninimi* in *Žralinimi*). Njegovo hišno ime je izpeljano po tastovi domačiji, ker je Karel Časar prenesel svoj domači naziv *Drnječin* na Fischlmayerjevo hišo. Janoševa sestra Eva se je poročila z *gunjerstjim* Francom Librecom, Janošev vnuk Anton Barabaš je bil zadnji stanovalec pri *Najercostjih* (u. 2015). Od takrat je madžarska družina kupila njegovo hišo. Barabaševi so imeli sorodstvo v Čepincih, zato tudi tam lahko najdemo naziv *Najercini*. V Markovcih pa je hišno ime *Barabašini* izpeljano iz tega priimka, ki je bil pogost na tistem kraju.

Nakamlani: Hiša je nenaseljena. Stoji nedaleč od Ritkarovcev, v soseščini *Döjninih* in v bližini *Batjinih*. Hišno ime zrcali značilnost sklanjatve porabskega narečja: *kamen*, *kamla*.¹³⁰ Naziv nosi prepozicijo mestniške oblike *na*, isto kot *Vgrabaj* v Neradnovcih pri Gornjih Petrovcih. Zemljišče okoli hiše je zelo kamnito, zato se imenuje tista ledina *Kamen*. Zadnji stanovalec je bil Karel Šimon, ki je umrl v leta 1960. Včasih so imenovali hišo tudi *Šimon ran*.¹³¹

Nanini: Hiša je v sosedstvu *Najercostjih* in veriške kapele. Hišno ime je izpeljano iz krstnega imena *Ana* (porabska ljubkovalna različica je *Nana*, *Nanec*). V davnini je tu živela Ana Librec, sestra *gunjerskega* Franca Libreca. Danes živi v hiši družina Polly (Franc Polly je iz Dolnjega Senika) in vdova Jožefa Krajcarja, ki je bil vnuk *Majkovega* Matjaža Krajcarja. Družina ima še drugi naziv *Poštaš* (poštar), ker je bila Jožefova hči nekoč poštarica.

Pajčini: Hiša stoji med dvema hišama *Ferencini* v t. i. *Vilici*. Današnji stanovalci so družina Kern. Jenek (Evgen) Kern se je oženil s Kristino Zavec, ki je hči nekdanjih stanovalcev Karla Zavca (u. 1984) in Karoline Štajer (u. 1963). V Čepincih najdemo podobno hišno ime, in sicer *Pančini*. V veriškem urbarju je zapisano hišno ime *Papics*, ki ga nosita dva podložnika Adam in Franc Dančeč

¹²⁶ Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 27; Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 136.

¹²⁷ Lončar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, str. 62.

¹²⁸ Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 27.

¹²⁹ V Pertoči *Majerovi* izvirajo iz nemškega priimka Majer. Prav tam, str. 27.

¹³⁰ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 145.

¹³¹ V Radovcih se uporablja hišno ime *Šimonovi*.

Glej: Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 140.

(*Dancsecs*), ki sta sorodnika. Najbrž je ta naziv enak *Pajčinim*. Ni izključeno, da je bil nekoč stari naziv Dončecovih, ki se danes imenujejo *Ferencini*. *Papič* je priimek, ki se pojavlja večinoma v Prekmurju. Tudi na Verici se je pojavil ta priimek v 18. stoletju. Po krstni knjigi troške župnije se je 31. 8. 1721 rodil Janoš, sin Vuka Mečiča (*Mecsics*) in Magdalene Papič (*Papič*).

Štjenjerstji: Hiša je pri glavni cesti, v sosedstvu občinskega urada, v t. i. *Vilici*, kjer so še *Djirejšini*, *Pajčini* in *Ferencini*. Na sedanjem zemljišču je bil v davnini skedenj (v veriškem govoru *štjedjen*), ki so ga povečali s hišo. Stari starši današnjega stanovalca Aleksandra (Šanjija) Merklija, Jure in Ana Merkli, so dobili zemljišče. V Lutarjevih zapiskih najdemo hišno ime *Skegnyár*, ki je bilo v Velikih Dolencih okoli leta 1816, danes pa se imenuje *Škinjar*.

Šbdjanji: To hišno ime uporabljata sosednji hiši. Obe sta v sosedstvu *Loventjakovske* in *Djerglske* hiše, nasproti *Vilice*. V prvi hiši živi družina Konkolič, ki skrbi za obratovanje veriške trgovine in krčme (*Lepoštji*). Druga hiša je nenaseljena. Zadnji stanovalec je bil Vilmoš Časar, ki je umrl leta 1993 v prometni nesreči. Najbrž je hišno ime enako nazivu *Sabján* v veriškem urbarju. Takratni nosilec je bil Janoš Mečič (*Mecsics*). *Šabjan* je različica priimka *Šebjana* v Prekmurju, ki izvira iz omenjenega starega prekmurskega krstnega imena.

Sabatini: To hišno ime uporabljajo štiri hiše. Ena je hiša Endreja Talaberja,¹³² kjer je nekoč bila veriška osnovna šola od leta 1939 do leta 1960. V njenem sosedstvu so *Djirejšini*. V drugi hiši danes obratuje gostišče *Tücsöktanya* (dobesedno Cvrčekova pristava), ki je v dolini Sakalovskega potoka, na meji Verice in Ritkarovcev. To je bila rojstna hiša porabske pisateljice Irene Barber (1939–2006) (roj. Talaber). Pri pristavi so tretji *Sabatini*, kjer je živel Franc Kovač s svojo soprogo (u. 2016). Hišo je kupila madžarska družina. Četrta *Sabatini* so celo nova hiša, daleč v sosedstvu občinskega urada in nekdanje osnovne šole. V 1990. letih je bila dom župana Zsolta Talabérja, ki ima slovenske korenine in se je njegov oče imenoval *Sabatini*. Danes je hišo kupil mladi porabski zakonski par Žolt Časar iz Števanovcev od Šeberstjih in Silvija Mešič iz Otkovcev od Petrinih. Tudi v sosedstvu te hiše je sezidal madžarski zakonski par novo stanovanje, ki tudi nima hišnega imena. V veriškem urbarju najdemo to hišno ime v obliki *Sobotin*, ki ga nosi Janoš Merkli (*Mérklj*). Najbrž je hišno ime izpeljano iz priimka stare slovenske družine *Sabat* (*Szabat*), ki je živela v 18. stoletju na Verici in je izumrla v začetku 19. stoletja.¹³³ Priimek *Sabat* ni bil pogost v Porabju, najdemo ga le na Verici. Verjetno je lokalna različica priimka *Sabotin*, *Sobotin*, ki je danes še vedno pogost v Prekmurju, zlasti v okolici Murske Sobote. V Kruplivniku in Radovcih pri Gradu lahko najdemo podoben naziv *Sabotini*.¹³⁴

Veijčini: To hišno ime uporabljajo tri hiše. *Vrnji Veijčini* so v zadnji dolini za današnjo Cvrčekovo pristavo (*Sabatini*). To je bil dom Franca Talaberja in njegove soproge Ane Kovač. *Spaunji Veijčini* so domačija dveh bratov, Antona in Franca Trajberja. Njuno ljubkovalno ime, ki je pravzaprav alternativno hišno ime, je *Runci*, *Runcajs* od glavnega heroja češkoslovaške risanke *O loupežníku Rumcajsovi*, ker sta dva brata po videzu podobna Rumcajsu. Tretja hiša so *Nauvi Veijčini* v soseščini *Nakamlanih* in *Döjnega rama*. To je novo stanovanje, ki ga je zgradil zakonski par Tibor Pint iz Števanovcev od tamkajšnjih Totostjih in Margareta Trajber, ki je od *Spaunjih Veijčinih* doma. V Budincih najdemo hišno ime *Beijčini* pri današnji državni meji, nedaleč od Andovcev. V veriškem urbarju je zapisan podoben naziv *Vedics*, ki ga nosi Mihael Dü (*Dú*).

Žöjlini: To hišno ime uporabljata sosednji hiši. *Vrnji Žöjlini* so v sosedstvu

¹³² Talaberja ljubkovalno imenujejo tudi *Dranc*, ki je tvorjen iz njegovega madžarskega krstnega imena *Endre*. Zato je *Dranc* alternativni naziv te hiše, ki se imenuje *Sabatini*.

¹³³ 16. 1. 1730 se je rodila na Verici Eva, hči Janoša Mirtlja in Elizabete *Sabat*. 12. 8. 1798 se je rodil na Verici Jure, sin Franca Gašparja in Eve *Sabat*.

¹³⁴ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 128.

Gunjerstjih in *Djauklinih*. V tej hiši živi moja družina. To je bila domačija znane- ga porabskega lončarja Karla Dončeca (1918–2002), mojstra ljudske obrti, ki je bil iz Andovcev od tamkajšnjih Ercedjinih. V spodnji hiši (*Spaugnji Žöjlini*) živi vdova in moja pomočnica Jelena Gašpar - Laczó, ki je sorodnica lončarjeve žene Ane Gašpar, ki je bila prav tako Andovčanka od Vučtjinih. Družina Gašpar je imela krčmo v vrhni hiši, dokler je bilo njeno stanovanje v spodnji hiši. Karel Dončec je za doto dobil zemljišče, kamor se je preselil leta 1939. Hišno ime je izpeljano iz prekmurske besede *žüu* (v porabskem govoru *žöu*), ki pomeni *žulj*. Na Madžarskem se imenuje žulj takšen človek, ki je zelo ponosen (ošaben) npr. na svoje bogastvo, vendar so težaki, ki so opravljali naporno fizično delo, imeli tudi žulje na dlani. V tem primeru je *Žöjlin* vzdevek, ki se povezuje ali z oholno- stjo ali pa siromaškim družbenim položajem posameznika, ki je nekoč nosil ta naziv. Jelena Gašpar mi je povedala zanimivo zgodbo o ledini, ki je pod spodnjo hišo. Njen rojak, ki se je hotel izseliti v Združene države, se je odpovedal emi- graciji prav na tisti ledini, ker se je razjokal. Namreč, prepoznal je, da ne more zapustiti svoje domovine. Odslej se tista ledina imenuje *Meritja* (Amerika),¹³⁵ ki se je sčasoma tudi pogozdila, kot druge njive in travniki po vsem Porabju. Hči gospe Jelene, Marietta Laczó, tudi živi na Verici in ima svojo domačijo, ki je nova stavba pri občinskem uradu in nima hišnega imena.

Žralini: Hiša stoji pod današnjo trgovino (izginulimi *Lepoštim*). Zadnji stanovalec je bil nemško-madžarskega rodu Vilmos Kovács (u. 2013), ki je bil mizar. Njegov sin je Laci Kovač (1950–), nekdanji ravnatelj osnovne šole v Šte- vanovcih, čebelar in avtor ter voditelj amaterske porabske gledališke skupine *Veseli pajdaši*. Po Jeleni Gašpar - Laczó je *žralin* izpeljan iz madžarske besede *zsellér*, ki pomeni težak. Podobno je hišno ime *Kobikošovi* na Gradu,¹³⁶ ki je iz- peljanka iz madžarske besede *kubikos* (kopač). Tudi kopač je delavec nizke sto- pnje, kot težak.

Izginule hiše na Verici

Drnječini ali *Drnječovi*: Hiša je bila v okolici veriške kapelice. Danes še sto- jijo vodnjak in ruševine kleti v podrasti. To je bila domačija Nemca Leopolda Fischlmayerja, ki je imel hčeri. Eno je vzel za ženo čepinski Janoš Barabaš, drugo pa Karel Časar, ki je bil prav tako iz Čepincev. Časar se je v Čepincih imenoval *Dr- nječini*, zato se je po njem spremenil naziv Fischlmayerjeve domačije, ki je bila najprej *Najerc*. Ta naziv je potem podedoval njegov drugi zet Barabaš. Čepinski Drnječini so bili tik na današnji madžarsko-slovenski meji pri Ritkarovcih. Tam se pelje cesta proti ritkarovskim *Trajbernim*. To ime je zelo podobno izginulemu priimku, ki je bil znan v Čepincih v 18. stoletju. Leta 1754 je bil izpričan priimek *Darnics, Dornics* (Darnič, Dornič).¹³⁷

Graboštji: Hiša je bila blizu Ritkarovcev pri Sakalovskem potoku v dolini *Žgalina*, pod današnjo gostilno *Vendvidéki Vendégház*, kjer so električni drogi med Ritkarovci in Verico. Hišno ime je izpeljano iz prekmurske besede *graba* (jama), ker je bila hiša v dolini. Zadnja stanovalca hiše sta bila Ana, vdova Štefa- na Zavca in njen bolan sin. Hiša se je uničila v 60. letih 20. stoletja. Naziv *Grabo- ški* se uporablja tudi v Čepincih, prav tako v dolini.

Grofovstji: Hiša je bila v ledini *Törnnek*, danes je tu kmetija (*Marof*). V bli-

¹³⁵ Tudi na Gradu in v sosednjih Radovcih je znano hišno ime *Amerikanarovi*, kjer je bil stanovalec povratnik iz Združenih držav. Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 92.

¹³⁶ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 102.

¹³⁷ Internetni vir: Fülöp: *A felsőszőlőki szlovén plébánia névrendszere*: [http://www.vasidigit- konyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html](http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html). Pridobljeno, 30. 11. 2018.

žini je studenec *Predina*, ki ga kmetija še vedno uporablja za napajanje in zalivanje. Zadnja stanovalka je bila Ana Kürnjek (roj. Škerlak), ki se je imenovala *Grofica* po svoji hiši (u. 1966). Morda je ime izpeljano iz samostalnika *grof*, ki opozori na kakšen gmotni položaj. Vendar je bil izpričan priimek *Gróff* na Gornjem Seniku leta 1790, ki ni bil pogost.¹³⁸ Tudi na Gornjem Seniku in v Čepincih najdemo hišno ime *Grofoski*.¹³⁹ V medžimurski Štrigovi pri slovensko-hrvaški meji se uporablja podoben naziv *Grofekovica*.¹⁴⁰

Katini: Hiša je bila pri današnji trgovini in krčmi (*Lepoštji*), blizu središča vasi. Hišno ime je izpeljano iz krstnega imena Katarina. O zadnjih stanovalcih nič konkretnega ne vemo. Mogoče je ta hiša že zdavnaj izginila, ker je po vedanju Jelene Gašpar - Laczó poimenovanje največjega vrha Verice *Katinbrejg* tudi izpeljano iz tega hišnega imena, tisti vrh pa je bil omenjen že v prvi polovici 19. stoletja.¹⁴¹ Isto hišno ime najdemo tudi v Čepincih in v Nedelici na Dolinskem,¹⁴² v Skakovcih na Ravenskem pa se uporablja hišno ime *Katicini*, ki je izpeljano iz ljubkovalne različice krstnega imena Katica.¹⁴³

Kulmani: Hiša je bila v okolici veriške kapele, v sosedstvu današnjih *Žralin* in *Nanin*. O zadnjih stanovalcih nimamo konkretnega podatka. Naziv je izpeljan iz krstnega imena Kolman. Na Gornjem Seniku je znano hišno ime *Kolmani*.¹⁴⁴

Lepoštji: Na zemljišču te domačije stojijo današnja trgovina in krčma ter avtobusna postaja in gasilski dom. Hišno ime je izpeljano iz priimka Lepoša. Tukaj se je rodila soproga Gregorja Zankoča (*Djerglstji*) Ana Lepoša. Lepoša je značilen priimek v Šalovcih in Notranjem Prekmurju, a je zelo redek v Porabju. Tudi v Budincih lahko najdemo hišno ime *Lepošni*.

Rövcini: Hiša je bila pri veriški kapelici. Tukaj je živela družina Oreovec, ki je zidala kapelo leta 1947 in je imela krčmo. Tudi *Rövcin* je izpeljan iz njihovega priimka. To je bila rojstna hiša Janoša (Jeneka) Oreovca (1934–2014), pokojnega števanovskega kantorja, ki je petdeset let pel slovenske cerkvene pesmi v števanovski cerkvi. Njegova žena Aranka Borovnjak, hči Janoša Borovnjaka, ki je bila priča boju pri Borovnjatjinih leta 1945, še živi v Števanovcih. Aranka Borovnjak in Janoš Oreovec sta se odselila v Števanovce leta 1967 in odnesla tudi naziv *Rövcin* na tamkajšnjo domačijo.

Söjčin ran, Söjčini ali *Söjčko*: Ostale so ruševine med trgovino (*Lepoštji*), *Bejbrstjimi* in *Žralinimi*, pod nekdanjimi *Katinimi*. Nekdanja stanovalca sta bila Jožef Šömenek (u. 1979) in Ana Talaber (u. 1982). Veriški urbar omeni hišno ime *Szű*, ki ga nosi Matjaž Gašpar (*Gaspár*). Na Verici je bil nekoč priimek *Šű* ali *Sű*, verjetno hišno ime izvira tudi iz tega priimka. 20. 9. 1719 se je rodila Jelena, hči Matjaža Šüja (*Sű*) in Katarine Bočkor (*Bocskor*).

Ždjercini: Hiša je bila med današnjo trgovino (*Lepoštji*) in *Mankoštjimi*. Eno visoko črešnjevo drevo spomni na mesto hiše. Nekoč je bila domačija družine Merkli, ki so bili Merkljevi sorodniki pri *Štjenjerstjih*. Veriški urbar omeni hišno ime *Gercz*, ki ga nosita dva slovenska podložnika Matjaž Kranic (*Kranicz*) in Janoš Mečič (*Mecsics*). Hišno ime ni točno pojasnjeno.

Veriški urbar omeni še hišno ime *Báh*, ki ga je nosil neki Mihael Gašpar (*Gáspár*). Tudi je ta naziv povsem izginil.

¹³⁸ Internetni vir: Fülöp: *A felsőszőlőki szlovén plébánia névrendszere*: <http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

¹³⁹ Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 55.

¹⁴⁰ Frančič: *Međimurski obiteljski nadimci*, str. 39.

¹⁴¹ Timár, Molnár, Székely et al: *Digitized maps of the Habsburg Empire – The map sheets of the second military survey and their georeferenced version*, str. 59.

¹⁴² Adanič: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, str. 61.

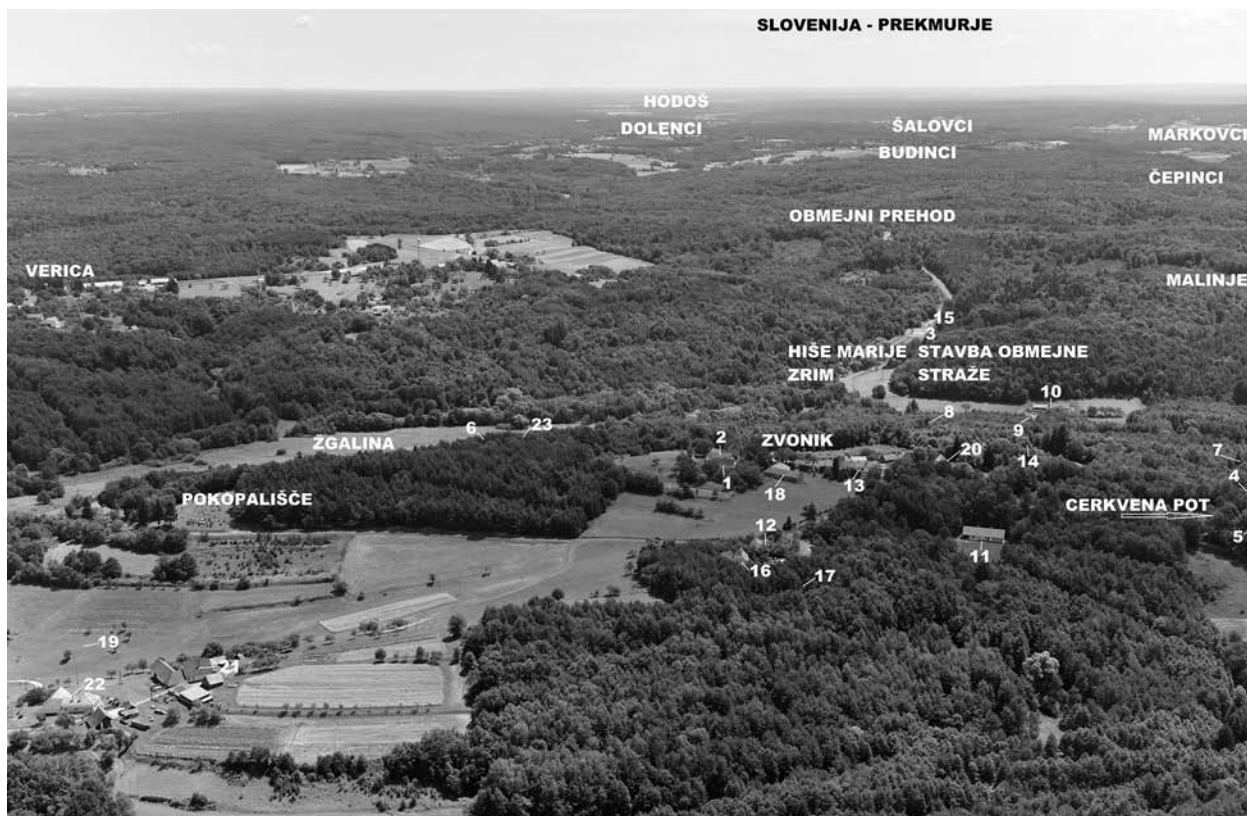
¹⁴³ Lončar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, str. 56.

¹⁴⁴ Mukics: *A magyarországi szlovének*, str. 55.

Obstoječe hiše v Ritkarovcih

Apatjini: To hišno ime sta nosili dve hiši. Stara hiša je stala tik na današnji madžarsko-slovenski meji, skoraj na območju Čepincev. V čepinskem govoru se je imenovala *Apakini*. V sosedstvu te hiše še vedno stojijo Najercini in Popovski v Čepincih. Hišo so porušili, ko so postavili železno zaveso, ki je pretrgala stike med goričkimi in porabskimi naselji. Iz te hiše je bila doma Neža Vehap (Weháp), ki se je poročila s Francem Faričem iz Vidoncev pri Gradu. Leta 1972 je družina kupila hišo pri ritkarovskem zvoniku, ki se je imenovala *Trplan* in je bila domačija družine Terplan (ki je bila bržda iz Markovcev). Imre Terplan je bil gasilski poveljnik v Ritkarovcih. Danes se imenuje ta stavba *Apatjini*. Franc Farič ml. in njegov mutast polbrat Sidor Bajzek živita v tej hiši. Hišno ime ni točno pojasnjeno.

Bazetjini: Hiša je nenaseljena in stoji tudi pri zvoniku. V davnihi sta tu živela brata in njuna sestra: Ernest, Karel in Irma Bajzek. Hišno ime je izpeljano iz njihovega priimka, ki je zelo pogost na Gornjem Seniku. Tudi na Seniku najdemo hišno ime *Bazekini* in Čerpnjakova prisega ga prav tako omenja kot *Bazék*. Bajzek se verjetno povezuje z bezgom.¹⁴⁵

Domačije v Ritkarovcih (naštevanje ni celotno): 1. *Apatjini*, 2. *Bazetjini*, 3. *Beijnklarstji*, 4. *Boslini*, 5. *Brejznatjini*, 6. *Čajta*, 7. *Ejvicini*, 8. *Emanstji (Vrnji)*, 9. *Emanstji (Spaugnji)*, 10. *Emanstji (Nauvi)*, 11. *Filpini (Svetceva hiša)*, 12. *Gospaudini*, 13. *Kaucini*, 14. *Kujserstji*, 15. *Lovenjakovstji*, 16. *Mijautjini*, 17. *Palko*, 18. *Petrajnini*, 19. *Rüštjini (Tekova hiša)*, 20. *Štajerni*, 21. *Vajnini (I)*, 22. *Vajnini (II)*, 23. *Žadjacini*.

Vir: Občina Verica-Ritkarovci.

¹⁴⁵ Našel sem podobne oblike v hrvaščini, ki pomenijo bezeg. Npr. v stari kajkavščini *bazag* (Belosteneec: *Gazophylacium*, str. 13), v gradiščanski hrvaščini *bajzak*.

Prim.: Bencsics, Finka, Szucsich –et al: *Gradiščansko-hrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik*, str. 48. Na Gradu se lahko uporablja hišno ime *Bezejkovi*, ki je izpeljanka samostalnika bezeg.

Prim.: Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 94.

Casarni: To ime sta imeli sosednji domačiji, ki sta stali pri glavni cesti pod hribom, kjer je pokopališče. Prvo hišo so že porušili in trenutno še vedno zidajo novo. Zadnja stanovalca tiste hiše sta bila Jožef Pinter (u. 1994) in Gizela Bauer (u. 2000). V današnji hiši živi Ana Merkli (od veriških *Batjinih*), vdova Antona Šerfeca. Antonov oče Peter Šerfec je prišel iz Gornjega Senika od tamkajšnjih Marčentjinih. V tej hiši je bil nekdanji ritkarovski občinski urad. Janoš Lutar je omenil hišno ime *Czafzar* iz Ritkarovcev, ki je verjetno enak današnjim *Casarnim*. Treba je omeniti, da na severnem Goričkem in v Porabju najdemo priimke *Časar* (v madžarščini *császár* pomeni *cesar*, ki je pravzaprav slovanska izposojenka). V drugih delih Prekmurja najdemo priimke *Casar*.¹⁴⁶ V Pertoči na Goričkem in v Domajincih na Ravenskem se imenuje domačija *Casarvi*.^{147, 148} V bližnjih Šalovcih so znani *Casarovi*. V stari knjižni prekmurščini *casar* pomeni *cesar*.¹⁴⁹ Stara oblika je ohranjena v porabskem narečju.¹⁵⁰ Vsekakor so zapisali priimek *Csaszarin* (Časarin) v Markovcih leta 1772. V Markovcih najdemo podobno hišno ime *Česarin*, vendar se to verjetno povezuje s priimkom *Cseszar* (Česar), ki je izpričan leta 1773.¹⁵¹

Čajtini ali *Čajta*: Hiša je danes nenaseljena in v propadu. Zadnja stanovalca sta bila Janoš Gječek in Rozalija Šerfec, ki je bila sorodnica sosednjih *Casarnih*. Tudi Lutar je zapisal tole hišno ime kot *Csaita*, vendar je izvor naziva neznan. V Čepincih obstajajo *Čajtini* pri meji, v Markovcih pa *Čajtiški*.

Djartja: Hiša stoji blizu izvira sakalovskega potoka. Hišno ime je izpeljano iz narečne besede *djarek* (jarek), ker je v tem delu vasi ledina *Djarek* (na zemljevidih *Jarek*). Nekoč sta živela v hiši Alojz Šulič in Gizela Gječek. Po smrti svojega moža je Gizela odšla k svoji hčeri na Trošče (u. 2016). Hišo je kupil Madžar.

Djürvini: Hiša stoji ob ritkarovskem pokopališču. Zadnji stanovalec je bil Janoš Časar (u. 2013), lastnica hiše je danes pa Jelena Časar - Dončec, Janoševa sestra, ki živi v Otkovcih pri domačiji Madjarni. Naziv je verjetno enak hišnemu imenu *Gyűrívona*, ki ga je zapisal Janoš Lutar (1822). Hišno ime je izpeljano iz krstnega imena *Djüri* (Jure, Jurij). Na Dolnjem Seniku najdemo naziv *Djürini*, v Čepincih *Djürvini*, ki so na vrhu *Djürvin brejg*.

Emanstji: To hišno ime uporabljata dve hiši: *Spaugnji Emanstji* in *Nauvi Emanstji*. Vrnji *Emanstji* so že izginili. Obe hiši sta blizu državne meje, nedaleč je stavba stare obmejne straže na gozdnatem območju. Pri *Spaugnjih*, v stari hiši živita Štefan Trajbar st. in Marija Zavec. Novo hišo nad staro domačijo je zidal Štefan Trajbar ml. Gospa Marija mi je povedala, da je naziv verjetno izpeljan iz priimka nemške družine, ki se je vselila v Ritkarovce. O tem priimku ni podatka.

Filpini: To hišno ime uporabljata dve hiši. Obe sta v dolini pod cesto, ki se pelje na Gornji Senik (cerkvena pot) blizu ritkarovskega zvonika. Drugo poimenovanje spodnje hiše je *Štejzli ran*, ker je bila domačija pokojnega Karla Štesla (u. 2013, Slovenska ves). Priimek *Štesl*, ki je nemški, so ljudje težko izgovarjali in so zato raje uporabljali *Štejzli*. Pri hiši najdemo majhen vrelc, ki je prav tako značilen objekt, kot *djelenski stüdenec* na Verici pri *Djančinih*. Čeprav so ljudje v Ritkarovcih pozabili ime tega vrelca, na Goričkem pravijo *fükaš*. V vrhnji hiši je živel Jožef Svetec, ki je umrl v 1990. letih. Hišo je kupil Madžar in jo je začel obnavljati. Janoš Lutar je zapisal hišno ime *Filipp* v Velikih Dolencih (1819), ki se imenuje danes *Filpini*. Isto hišno ime uporabljajo v Markovcih, kjer so bile leta

¹⁴⁶ Nekoč je izpričana imenska različica *Casar* tudi v Ritkarovcih. 16. 8. 1827 je umrl ritkarovski Mihael Casar (*Czaszar*) po dolenski knjigi umrlih.

¹⁴⁷ Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 26.

¹⁴⁸ Lončar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, str. 51.

¹⁴⁹ Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 26.

¹⁵⁰ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 29.

¹⁵¹ Internetni vir: Fülöp: *A felsőszőlőki szlovén plébánia névrendszere*: <http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

1784 izpričane družine s priimkom *Filip, Filop*.¹⁵² V Pertoči in Nedelici najdemo naziv *Filipovi*.^{153, 154}

Gospaudini: Hišno ime je izpeljano iz besede *gospaud*, ki opozori na premožno družino. Današnja stanovalka je Marija Ropoš. Njena sorodnika Ivan in Ana Ropoš sta dobila veliko dediščino, zato so ju imenovali *Gospaudje*. V Šalovcih so znani *Gospodarini*.¹⁵⁵

Kaucini: hiša stoji nasproti zvonika. Naziv je izpeljan iz samostalnika *ka-uca*, to je porabska beseda za kolco pri plugu.¹⁵⁶ Danes živi v hiši družina Čer (Jožef Čer, njegova žena Marija Šömenek ter sin Jožef ml.). V davnini sta živeli v tej hiši družini, ki sta se imenovali Lazar in Filo.

Kovačini: To hišno ime nosita dve hiši. Ena je dandanes lastnina madžarske družine, nekoč pa je bila domačija Jožefa Šuliča (u. 1959) in Marije Talaber (u. 1972). Druga, nenaseljena hiša je bila domačija Kolmana Šuliča (u. 1980). Kolman si je zaradi nekega družinskega prepira zidal svojo hišo. Njegov vzdevek je bil na vasi *Kovačin Ciganj*, ker je igral na violini in harmoniki v krčmah in na veselicah kakor muzikantni Romi. Hišno ime je izpeljano ali iz priimka *Kovač* ali pa iz poklica. V soseščini *Kovačinih* so bili izginuli *Rüštjini*, kjer je živel kovač Mikloš Rüšič. Tudi v Čepincih in Šalovcih se uporablja hišno ime *Kovačini*.

Petrajnini: Danes je vikend, ki stoji pri zvoniku. Hišno ime ni točno pojasnjeno, menda je povezano z nabožnostjo, namreč *Petrajn* pomeni *Petere Sve-te Rane Jezusove*.¹⁵⁷ Druga možnost je, da hišno ime pomeni »*petera domačija*« (prekmurska beseda *ran* pomeni domačija, hiša, stanovanje, stavba).¹⁵⁸ Zadnja stanovalka sta bila Karel Mešič (u. 1991) in Kristina Trajber. Mešičeva soproga še živi v Lentibi (Lenti) v Zalski županiji. Karel Mešič je bil posvojenec Jožefa Mešiča. Njegov pravi priimek je Šömenek, rodil pa se je na Verici pri *Djančinih*. Jožef Mešič je postavil tisto kamnito razpelo, ki je pod hišo pri *Gospaudinih*. Križ je postavljen zato, ker je imela družina na tistem mestu leta 1917 veliko nesrečo. Jožef se je s svojo družino in kravami zgrudil po strmini, a sam čudež jih je rešil pred tragedijo. O blagoslovitvi razpela je napisal Jožef Klekl ml. dva članka za prekmurski katoliški tednik *Novine: Blagoslavljanje križa v Ritkarovci* (21. 7. 1918) in *Govor pri blagoslavljanji križa v Ritkarovci* (28. 7. 1918). V tej hiši je obratovala tudi tista krčma, pri kateri so zvonili ritkarovski mladeniči z zvonom, ki so ga ukradli od župana Trajberja.

Rovatini: To hišno ime nosita dve hiši. Danes živi transilvanska madžarska družina v eni hiši, ki je kupila še Šteslovo domačijo (*Filpini, Štejlzi ran*). Nekdanja slovenska stanovalka sta bila Štefan Štajer in njegova soproga Alojzija. Tudi drugo hišo, ki je bila domačija Jožefa Štajerja in njegove soproge Julije, je kupil madžarski zakonski par. Jožef je bil Štefanov brat. Obe hiši sta pri izviru Sakalovskega potoka, kjer je še Šteslov *fúkaš*. Naziv je izpeljan iz družinskega priimka Horvat, ki je najpogostejši priimek med Muro in Rabo.¹⁵⁹ Tudi Janoš Lužar je zapisal v Velikih Dolencih hišno ime *Horváthin*. Rovatini so izpričani še v Čepincih. V prekmurščini na splošno na začetku besede ni glasu *h* ali pa je zelo redek. Na Verici in v Ritkarovcih na začetku besed sploh ni glasu *h*. Zaradi tega se je izgubil

¹⁵² Internetni vir: Fülöp: *A felsőszőlőki szlovén plébánia névrendszere*: <http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

¹⁵³ Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 27.

¹⁵⁴ Adanič: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, str. 61.

¹⁵⁵ To hišno ime bi lahko bilo izpeljano iz samostalnika gospodar, vendar je bil nekoč znan priimek *Gospodar* tudi na tem področju.

¹⁵⁶ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 148.

¹⁵⁷ V starih prekmurskih katoliških molitvenikih je bila navadna molitev *Pobozsnoszt k petérin szv. Ranam Jezusovim*. Sakovič: *Molitvena knjiga*, str. 52.

¹⁵⁸ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 303; Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 599; Flisar: *Vogrszki-véndiski récsnik*, str. 39, 68.

¹⁵⁹ V Pomurski statistični regiji je 4189 oseb s priimkom Horvat.

glas *h* v tem nazivu in sta se prestavila glasova *o* in *r*.¹⁶⁰ Tudi v primeru *Ercedjinih* se je na začetku izgubil *h*.

Štajerni: Hiša je pri *Kaucinih*. Danes jo uporabljajo kot vikend. Zadnji stanovalci so bili Karel, Štefan in Kristina Trajber, brata in sestra. Naziv je izpeljan iz priimka Štajer, ki je bil nekoč dokaj pogost priimek v Ritkarovcih. Enako hišno ime je znano tudi v Dolencih, na Gradu in v Radovcih pa kot *Štajerovi*.¹⁶¹

Tjôleš: Hiša stoji pri cerkveni poti, blizu gornjeseniške strani (ledina *Polova*). Danes jo uporabljajo za vikend. Naziv je izpeljan iz priimka Köleš, začetni glas *k* pa je prešel v *tj*. V madžarščini *köles* pomeni proso. Zadnja stanovalka je bila Marija Köleš. Naziv *Köleš Blinc* obstaja tudi na Dolnjem Seniku.

Trajberni: Nekoč so bile na sedanjem zemljišču štiri hiše v ledini *Malinje*. Danes sta ostali dve nenaseljeni hiši neposredno pri Čepincih, ki sta v propadu. Tudi v Markovcih in Dolencih je znan naziv *Trajberni*. Tu nekje je živel tudi Jure Trajber, ki je najprej na svoji strani hotel postaviti ritkarovski zvonik. V prvi hiši je stanovala Marija (Micka) Trajber (roj. Köleš), ki se je preselila v sosednjo hišo, kjer je stanoval Jožef Ropoš. Ropoš je dolgo časa skrbel za staro Trajberjevo. Naziv je izpeljan iz priimka *Trajber*, ki je bil najpogostejši priimek po vseh Ritkarovcih. Redko se pojavi priimek *Trajber*, *Trajbar* in njegova različica *Trajbarič* tudi v jugozahodnem Prekmurju. Trajber je različica nemškega priimka *Treiber*, ki je pogost tudi v Nemčiji in Avstriji. V nemščini *der Treiber* pomeni lovski gonič. Četudi je izpričan priimek *Trajbarin* v 18. stoletju tudi v Porabju,¹⁶² niti *Trajbarin* niti prej omenjeni Časarin (glej: *Casarni*) nista bila pogosta priimka. Morda so župniki, ki so opravljali registracije v matičnih knjigah, po pomoti zapisovali hišno ime namesto priimka. S tega vidika *Časarin* in *Trajbarin* nista priimka, temveč hišni imeni.

Tučtjini: Stojijo ob cerkveni poti, ki se pelje na Gornji Senik, v soseščini *Tjôleša*. Hišno ime je izpeljano iz besede *tuček* (storž).¹⁶³ Nekoč je bila domačija družine Vogrinčič, ki je prišla z Goriškega.

Vajnini: To hišno ime nosita dve hiši. Prva hiša stoji pod *Gospaudinimi*, to je domačija Ropoševih, kjer živi tudi Miško Ropoš. Druga hiša je v soseščini prve, kjer živi družina Talaber. Sedanje zemljišče je bilo iz *Gospaudinine* dediščine in se je imenovalo *Vajni*. Miško Ropoš se spomni, da je *Vajni* ime neke ptice, ki se oglašča ob ranih urah. Vendar je Janoš Lutar zapisal hišno ime *Vaidin* v Velikih Dolencih, ki ga tudi dandanes uporabljajo v tistem kraju. Priimek *Vajda* je značilen v Sakalovcih in se pojavi v nekaterih delih Prekmurja, je pogost priimek tudi na slovenskem Štajerskem.¹⁶⁴ *Vajnini* so še znani tudi v Markovcih.

Žadjacini: Hiša stoji med *Emanstjimi* in *Čajto*. Bila je domačija vdove Marije Šulič (roj. Gašpar), ki je umrla leta 2017. Pod hišo je dolina *Žgalina*, verjetno je naziv izpeljan tudi iz tega ledinskega imena. Namreč, ko so cistercijani prišli v Monošter na koncu 12. stoletja, so večinoma našli gozdove na pokrajini. Da bi imeli menihi njive, travnike in pašnike, so iztrebili nekatere dele teh gozdov, in sicer s požigom.¹⁶⁵ Verjetno ledinski naziv *Žgalina* hrani spomin teh požigov.

¹⁶⁰ Tudi v Radovcih je znano zelo podobno hišno ime *Rovatovi*, v katerem je prav tako prišlo do glasoslovne spremembe glasov *o* in *r* v začetku imena. Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 133.

¹⁶¹ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 115, 140.

¹⁶² 20. 1. 1760 in 23. 2. 1766 sta se rodila Jelena in Matjaž, otroka Blaža Herceka in Žužane Štajar na Verici. Obema otrokoma sta botrovala Jure Trajbar in Katarina Trajbarin (*Traibarin*).

¹⁶³ Mukič: *Porabsko–knjižnoslovensko–madžarski slovar*, str. 385.

¹⁶⁴ Internetni vir: Zlasti v Podravski statistični regiji: <http://www.stat.si/ImenaRojstva/FirstNames/SearchFirstNames?Ime=&Priimek=Vajda>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

¹⁶⁵ Kalász: *A szentgotthárdi apátság birtokviszonyai*, str. 26.

Izginule hiše v Ritkarovcih

Afi: Hiša je stala ob cesti, ki se je peljala proti Dolnjemu Seniku, vendar se je kraj pogozdil. Nekoč je bila domačija Alfonza Mankoša in njegove žene Jožice Čerpnjak. *Afi* je prekmurska ljubkovalna različica krstnega imena Alfonz. Njegov sin Jožef se je obesil leta leta 1987. Hiša je nekoč imela drugo ime, a ta naziv ni ohranjen. Hišo so porušili leta 2012 in sezidali novo, ki je danes vikend.

Bejnklarstji: Hiša je stala pri današnji državni meji, pod nekdanjim obmejnim prehodom. To je bila domačija družine Winkler. Tudi naziv je izpeljan iz tega priimka. Glas *v* se večkrat reducira v *b* v slovanskih jezikih. Jelena Gašpar - Laczó je pripomnila, da je lažje izgovorjati glas *b* kot *v*. Zadnji stanovalec je bil Alojz Winkler (u. 1959). Breg, po katerem se pelje cesta od današnje slovensko-madžarske meje, se imenuje *Vindišbrejg*, ker je tu bila domačija družine Vindiš na čepinski strani.

Boslini: Hiša je bila ob današnji cerkveni poti, ki pelje na Gornji Senik, v sosedstvu *Tjôleša* in *Tučtjinih*. Naziv je izpeljan iz priimka nemške družine, ki je imela hišo, a je njihovo ime izginilo. Na Gornjem Seniku se več domačij imenuje *Boslini*. Nemški priimek *Bosl* je najbolj podoben temu hišnemu imenu.

Breznatjini: Hišo so porušili leta 2016. Nekoč je tukaj obratovala krčma Mihaela Čerpnjaka, ki se je imenovala *Brejdza* (breza).¹⁶⁶ Pri hiši je bil brezov gaj, kjer so bile točilnice in mize za goste. Pri gaju so bile gorice (vinograd), v katerih so pridelovali domače vino. Čerpnjak je lovil divjačino v ritkarovskih gozdovih in kuhal okusne jedi na lovski način. Zaradi dobrega vina in jedi je bila Čerpnjakova krčma v Porabju in na Goričkem splošno priljubljena, zato se je okolica imenovala *Veselna dolina*. Zadnja stanovalka *Brezdje* je bila Julija Čerpnjak - Molnar, Mihaelova hči (u. 2000). Hišno ime *Breznjakini* najdemo tudi v Markovcih.

Ejvicini: Hiša je bila pod *Tučtjinimi*. Naziv je izpeljan iz krstnega imena Eva (prekm. *Ejva*).¹⁶⁷ Tukaj so živeli Jožef Štejer (ali Štajer) in njegova žena Rozalija (*Ejvicina Ruža*) ter hči Marija. Hiša je bila zloglasna zaradi brutalnega uboja iz leta 1904. Žrtev zločina Jožef Štejer je delal v New Yorku v Združenih državah, ko je dobil pismo od doma, da njegova žena in hči zapravljata plačo, ki jo pošlje domov. Marija je imela ljubezensko razmerje z gornjeseniškim revežem Jožefom Štrinijem, a njen oče je nasprotoval tej zvezi. Jožef je zagrozil svoji ženi z odvzemom podpore in da bo zapustil družino. Ruža in Marija sta se zaradi denarja odločili, da bosta Jožefa ubili. 13. aprila je Ruža s sekiro razbila Jožefovo glavo, potem je razmesarila truplo in ga pokopala v greznico. Štejerjev sodelavec Jure Olec (ali Holec) je pisal svojemu očetu v Ritkarovcih, ker se Jožef ni vrnil v Ameriko. Juretov oče je obvestil žandarje in preiskava je razjasnila grozni zločin, Ejvicina Ruža pa je bila obsojena na dosmrtno ječo.¹⁶⁸ Leta 1945 je dobila Ruža amnestijo in živela kot beračica v Ritkarovcih do svoje smrti.

Emanstji Vrnji: V tej hiši, ki je izginila, sta živela Štefan Rogan (roj. na Gornjem Seniku) in Kristina Holec (roj. v Ritkarovcih), ki sta se preselila na Trošče. Danes živi samo Kristina. Na mestu hiše rastejo akacije, nedaleč od zvonika.

Goslarni: Hiša je stala med prastaro lipo, ki stoji nedaleč od Sakalovskega potoka, in transformatorjem pod *Vajninimi*. V soseščini so bili še *Rüštjini*, ki jih ni več. Naziv je verjetno izpeljan iz priimka *Goslar*, ki je bil značilen v Ritkarovcih v 18. in 19. stoletju. *Goslar* v prekmurščini pomeni violinist, godec.¹⁶⁹ Isto hišno ime se uporablja tudi v Čepincih. Zadnja stanovalca pri ritkarovskih *Goslarnih*

¹⁶⁶ Na Gradu hišno ime *Brejarovi* izhaja iz samostalnika breza. Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 95.

¹⁶⁷ Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 79.

¹⁶⁸ Stolzenberg: *Egy rejtélyes gyilkosság kiderítése*, str. 158–162.

¹⁶⁹ Novak: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, str. 47; Novak: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, str. 115; Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 119.

Na stari fotografiji je izginuli Krejžin ran (Vir: Slovenski etnografski muzej, 1972). Spodaj na novi fotografiji je današnje zemljišče in sosednji, še vedno obstoječi Casarni (Vir: Akoš Anton Dončec). Pokošeni travniki in sadna drevesa v ozadju so se tudi pogozdili. Na desni strani je razpelo, pri katerem je stala hiša. Vir: Akoš Anton Dončec.

sta bila Imre Trajber in njegova žena Karolina. Trajber je bil begunec iz Šalovcev. Leta 1945 je zbežal v Porabje pred komunističnimi partizani.

Krejžin ran ali *Krejžini*: Hiša je bila nasproti *Casarnih*, kjer je bil ritkarovski občinski urad. Na današnjem zemljišču je majhen ribnik (prekm. *mlaka*), ki ga je naredil Peter Šerfec, sin *casarne* Ane Merkli. Neposredno pri tem zemljišču stoji leseno razpelo (datum postavitve neznan), po katerem je izpeljano hišno ime iz samostalnika *križ*. Zadnja stanovalca sta bila Janoš Trajber in Ana Svetec, ki je bila od *Filpinih* (u. 1985).

Kujserstji: Hiša je bila pri *Štajernih*, danes še lahko vidimo ruševine. Zadnji stanovalec je bil Lovrenc Zrim, ki se je rodil v Martinju na Goričkem (u. 1978). Menim, da je naziv izpeljan iz samostalnika *kujsek*, *kujsi* (psiček, ščene, kuža).¹⁷⁰ Zrimova hči Marija živi s svojim možem Madžarom v nekdanjem oficirskem stanovanju pri *Emanstjih*, v soseščini zemljišča, kjer so bili ritkarovski *Lovenjakovstji* in *Bejnklarstji*.

Lauba: Hiša je bila pri *Tučtjinih*. Bila je najsiromašnejša hiša v Ritkarovcih, imela je samo dva prostora. *Lauba* je vzdevek, pomeni pridanič. Včasih so jo imenovali tudi *Numero Ajnc Lauba* (Število prvo pridanič). Nekoč so tu živele Marija in Kristina Korpič ter njuna mati. Čeprav so bili nekoč reveži v Ritkarovcih, se spomnijo vaščani, da so imeli najčistejšo domačijo v celi vasi. Marija in Kristina sta hodili na sezonsko delo v Mosonmagyaróvár, nedaleč od današnje slovaško-madžarske meje. Kasneje sta se tja tudi odselili s svojo materjo.

¹⁷⁰ Mukič: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, str. 167; Novak: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, str. 67.

Lovenjakovstji: Hiša je bila pri izginulih *Bejnklarstjih*, nedaleč od *Emanstjih* in hiše *Kujzerske Marije Zrim*, ki je bilo oficirsko stanovanje. Družina *Lovenjak* je prišla iz *Otkovcev*. Na pokopališču imajo nagrobni spomenik pod imenom *Lo-vonyák*. Njihov posvojenec *Jožef Vindiš* (ki je bil z domačije na *Vindišbrejgu* na čepinski strani) se je preselil na *Verico* in prenesel svoje hišno ime na tamkajšnji t. i. *Čirečin ran*. Hišno ime *Lovenjakovi* se uporablja tudi v *Radovcih* pri *Gradu*.¹⁷¹

Lujzetjini: Hiša je bila v sosedstvu izginule hiše *Afi* ob *dolnjeseniški cesti*. Zadnji stanovalec je bil *Jožef Bajzek*, ki so ga internirali v 50. letih 20. stoletja in se nikoli ni vrnil. V 10. in 20. letih 20. stoletja so se *ritkarovski otroci* hodili sem učiti branja in molitev, ker se je leta 1925 zrušila ljudska šola na *Gornjem Seniku*, ki je že dolgo propadala.¹⁷² Naziv je izpeljan iz ljubkovalnega imena *Lujza* (*Alojzija*). V *Domajncih* na *Ravenskem* najdemo isto obliko hišnega imena *Lujzikini*.¹⁷³

Malenjini: Hiša je bila na ledini *Malinje*,¹⁷⁴ v soseščini *Trajbernih*. Zadnja stanovalca sta bila *Jure Wiener* in *Marija Korpič*. *Marija Korpič* se je rodila v *Čepincih*, kjer se je imenovala *Benkišina* ali *Bönkišina*. *Wienerjevi* so bili premožni, ker so imeli mesnico in je bil *Jure vodnjakar*.

Meijcini: Hiša je bila ob *dolnjeseniški cesti*, v sosedstvu domačij *Afi* in *Lujzetjini*. Hiša je izginila v 60. letih 20. stoletja. Zadnji stanovalec je bil *Jožef Šlemer*, ki se je preselil iz *Ritkarovcev*. *Zemljišče* se je pogozdovalo in na njem stoji samo kamnito razpelo *števanovske Marije Sukič - Štejer* iz leta 1912. Naziv je izpeljan iz imena *Mici*, ki je ljubkovalna različica *Marije*. Leta 1831 je *Lutar* zapisal hišno ime *Czizina Meicza*. Na *Ropoči* na *Goričkem* se uporablja podoben naziv *Mecikini*, ki je izpeljan iz ljubkovalnega imena *Micka*.¹⁷⁵

Mijautjini: Hiša je bila pri *Gospaudinih*. *Madžar*, ki je kupil zemljišče, je postail na tistem zemljišču nov dom. Zadnja stanovalca sta bila *Franc Kerec* in njegova žena *Marija*. Po *ritkarovskih govoricah* je bila *Marija čarovnica*, ki se je naučila zvijač v *Šalovcih*. Obenem se enako govori tudi v *Šalovcih*, vendar o neki drugi osebi. Naziv *Mijaukini* se uporablja tudi na *Gornjem Seniku*. *Čerpnjakova prisega* omeni hišno ime *Miokin*; isti naziv – *Mihokini*, najdemo v *andovskem urbarju*.

Palko: Hiša je bila pod *Gospaudinimi* in izginulimi *Mijautjinimi*. Izginila je že pred letom 1939, vaščani se ne spomnijo več, kdo je bil stanovalec tiste hiše. *Palko* je ljubkovalna različica *krstnega imena Pavel*. V *Šalovcih* se uporabljajo *Palkovi*, v *Pertoči* in *Kruplivniku* na *Goričkem* ter v *Gomilici* na *Dolinskem Pavlovi*,¹⁷⁶ ki so tudi izpeljanke iz *Pavla*. V *Kruplivniku* in na *Gradu* na *Goričkem* najdemo hišno ime *Palekovi*.¹⁷⁷

Petrostji: Hiša je bila pri *Tučtjinih*. Dandanes stoji na tistem mestu lopa, ki jo je postavil nov *madžarski lastnik Tučtjinoga rama*. To je bila domačija družine *Trajbar*. Njihov sin je bil *Avgust Trajbar*, ki se je preselil na *Verico* v *Spaugnji Veijčin ran*. Menim, da je bil iz *Gornjih Petrovcev* tisti *posameznik*, iz čigar posebnosti je izpeljan naziv ali pa je bil povezan s tistim *goričkim naseljem*. Že v 18. stoletju najdemo podatke o *zakonskih parih* iz *Ritkarovcev*, ki so se poročili v *petrovski cerkvi*.¹⁷⁸

¹⁷¹ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 136.

¹⁷² Kozár-Gyurác: *Felsőszölnök*, str. 103.

¹⁷³ Lončar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, str. 62.

¹⁷⁴ Madžarizacija je spremenila ime ledine *Malinje* v *Málnás* (*Malinjak*). *Malinje* pomeni majhno območje in ni povezano z malino.

¹⁷⁵ Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 33.

¹⁷⁶ Banfi: *Hišna in ledinska imena v Pertoči in na Ropoči*, str. 28; Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 127; Adanič: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, str. 53.

¹⁷⁷ Gumilar: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, str. 107.

¹⁷⁸ *Janoš Lazar* in *Jelena Trajbar* sta bila iz *Ritkarovcev* in sta se poročila v *petrovski cerkvi* 19. 10. 1747. Tudi *Janoš Bedič* in *Eva Trajbar* iz *Ritkarovcev* sta imela svojo poroko na *Gornjih Petrovcih* 25. 2. 1748. 7. 1. 1742 pa se je oženil *ritkarovski Mihael Trajbar* s *Katarino Karba* iz *Neradnovcev*. *Neradnovci* so filija *gornjepetrovske župnije*.

Rüštjini: To hišno ime sta uporabljali dve hiši. Ena je bila pod *Vajninimi* in pri izginulih *Goslarnih*. Ostal je samo vodnjak hiše. V tej hiši je živel porabski pravljicar Pišta (Štefan) Tek (1900–1973), ki je povedal devet ljudskih pravljič števanovskemu učitelju Karlu Krajcarju (1936–), ki jih je Krajcar objavil v svojih zbirkah pravljič. Druga hiša je stala na nizkem vrhu, nedaleč od prve hiše. Tu je živel kovač Mikloš Rüšič, ki je dal postaviti kamnito razpelo pod svojo hišo (1892). Po govoricah je Rüšičeva žena, Madžarka, hotela zastrupiti svojega moža, vendar je kovač srečno preživel napad in v zahvalo postavil križ. Naziv je izpeljan iz priimka *Rüšič*. Pišta Tek je bil rojak Rüšičeve družine. Rüšič je različica priimka *Ružič*, ki je pogost na Goričkem.

Trajberni: Izginuli hiši sta bili še na ledini *Malinje* poleg obstoječih nenanseljenih domačij. Ena je bila med današnjimi *Trajbernimi*, od koder je bil Karel Gašpar, oče Jelene Gašpar - Laczó. Druga hiša je bila pod stoječimi hišami, kjer je živel Janoš Trajber. Zemljišče spodnje domačije se je pogozdilo in na hišo spominja samo nekaj sadnih dreves.

Žamparca: Hiša je bila nad staro lipo, pod *Djürvinimi*. Tu je bila domačija družine Žampar. Tudi hišno ime je izpeljano iz tega priimka.

Pomen slovenskih hišnih imen

Predstavljeni zgodovinski dokumenti so dokazali, da imajo Slovenci v prekmurski in porabski pokrajini zelo stara hišna imena. Poleg tega so opozorili na dejstvo, da ni dovolj analizirati hišnih imen samo in izključno z dialektološkega vidika. Prispevki, članki in diplomatska dela, ki se ukvarjajo s slovenskimi hišnimi imeni v Prekmurju in Porabju, redko upoštevajo zgodovinska dejstva. To dobro zrcali primer veriškega hišnega imena *Sabatini*, saj po izumrtju slovenske družine Sabat, iz katere je izpeljan naziv, je bil njen spomin ohranjen samo v hišnem imenu. *Vučtjini* v Andovcih in *Šubdjani* na Verici, verjetno izpeljanki iz starih slovanskih krstnih imen *Vučko* in *Šebjan*, dandanes nista več v rabi, vendar sta ohranjeni v obliki zelo pogostih priimkov. O nekaterih hišnih imenih, za katera nimamo konkretnega dokumenta ali drugega podatka, lahko le domnevamo, da so prastari nazivi, kot npr. *Žadjacini* v Ritkarovcih zaradi doline *Žgalina*. Analiza veriških in ritkarovskih hišnih imen dokazuje tudi to, da je le malo teh nazivov pravih vzdevkov in da jih največ nima posmehljivega pomena, temveč se povezujejo z družinskim priimkom, krstnim imenom, poklicem, toponimom itn. To velja prav tako tudi za druga hišna imena, ki jih najdemo po vsem Prekmurju ali v sosednjih medžimurskih, prleških in gradiščanskih krajih.

Nekatera hišna imena, ki so verjetno napačne oblike kakšne besede, so najverjetneje tudi stari nazivi, ker laično ljudstvo nič ne ve o pomenu hišnega imena, in če se je davno popačil naziv, ga najbrž zato ne znajo razložiti.

Tudi drugi evropski primeri, npr. baskovska hišna imena, kažejo, da je ta običaj star in splošen, potemtakem ima globoke korenine med slovenskim ljudstvom med Muro in Rabo, zato velja za temeljni del njihove narodne identitete. Ker se porabski Slovenci hitro asimilirajo, v Prekmurju najnovejša hiše ne dobijo posebnega naziva, bo ta navada kmalu izumrla, s tem pa se bo zelo zmanjšala ohranitev prekmursko-porabske kulture ter narodne identitete.

Med hišnimi imeni Verice, Ritkarovcev, Čepincev, Markovcev in še drugih vasi je zelo velika podobnost, kar dokazuje tudi močno povezanost teh naselij, ki je ni prekinila državna meja ali železna zavesa.

Ko na zemljevidu označimo mesto današnjih in nekdanjih domačij, lahko vidimo, da niti Verica niti Ritkarovci nista bili raztreseni naselji. Današnji videz vasi se je izoblikoval zaradi preselitve, upada prebivalstva in razpada veliko starih domačij. Čeprav Verica in Ritkarovci nista bili veliki vasi, namestitev domačij ni bila redka. To pa ovrže tisti fatalizem, v katerega še dandanes verujejo ljudje na Madžarskem in tudi v Porabju in ki ga je ustvaril notar Rozgonyi.

VIRI IN LITERATURA

OBJAVLJENI VIRI

Magyar Nemzeti Levéltár Vas megyei Levéltár Szombathely Archivum Comitatus Castriferrei

Parochi Mortuarum (1. zvezek) Ecclesiae parochialis Nagy Dolinczensis ab anno 1757–1873.

Pál, Ferenc: *Képek Farkasfa történetéből*, predstavitev v madžarskem jeziku o zgodovini Farkašovcev v Porabju v okviru 27. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora 23. 6. 2017.

Protocolum Ecclesie Sanctissime Trinitatis ab Anno 1754 Am^{no} a Januarijus.

Rojstna in krstna knjiga (1. zvezek) župnije Veliki Dolenci, 1759–1845.

Születettek és kereszteltek anyakönyve, Mindenszentek plébánia Rábakethely.

LITERATURA

Adanič, Janja: *Ledinska in hišna imena v občini Turnišče*, diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Filozofska Fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Turnišče, 2009.

Angyal, Endre: *A vend kérdés*, Dunántúli Tudományos Gyűjtemény 120, Series Historica 69, különnyomat a Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézetének „Komplex földrajzi és történelmi kutatások újabb eredményei a Dunántúlon” c. kötetéből, Budapest, 1972.

Belostenec, Ivan: *Gazophylacium, seu latino-illyrico onomatum ærarium*, Zagrabia: Typis Joannis Baptista Weitz, Inclyti Regni Croatiae Typographi. In Anno Domini M.DCCXL.

Bencsics, Nikolaus–Finka, Božidar–Szucsich, Ivo–Šojat, Antun–Vlasits, Josef–Zvonarich, Stefan–Babić, Zrinka–Barić, Eugenija–Finka, Jasna–Lončarić, Mijo–Lukenda, Marko–Mamić, Mile–Menac Mihalić, Mira–Sekulić, Ante–Šojat, Ljerka–Znika, Marija: *Gradišćansko-hrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik*, Zagreb–Eisenstadt: Komisija za kulturne veze s inozemstvom R Hrvatske Zavod za Hrvatski jezik, Ured Gradišćanske Zemaljske Vlade Zemaljski arhiv – Zemaljska biblioteka, 1991.

Csuk, Ferenc, Dr. Gábor, László–Horváth et al : *A szentgotthárdi csata, Háború és béke Zrínyi Miklós korában*. Szombathely: Szülőföld könyvkiadó, 2015.

Frančić, Anđela: *Međimurski obiteljski nadimci*, Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje.

Banfi, Nina: *Hišna in ledinska imena v Pertoci in na Ropoči*, diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Maribor, 2012.

Csorba, Csaba, Estók, János, Salamon, Konrád: *Magyarország képes története*, Budapest: Magyar könyvklub, 1999.

Dajnko, Peter: *Knishiza poboshnosti sa mlade ino dorashene kristjane*, Radgona: Aloja Wajzinger'ovemi Knigifhi, 1820.

Doncsecz, Etelka: *Deportálások a szentgotthárdi járásból az 1950-es években*, Vasi honismereti és helytörténeti közlemények, 2009/3.

Flisar, Janoš: *Magyar–vend szótár–Vogrszki–vendiski (vogrszki szlovénszki, sztári szlovénszki) récsnik*, Budapest: Hornyánszky V. m. kir. udv. Könyvnyomdája, 1922.

Goričar, Maksimilijan: *Doneski k postanku in pisavi rodbinskih priimkov in hišnih imen med Slovenci*, Etnolog XII. 1939.

Gumilar, Nino: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Grad*, diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Filozofska Fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Grad, 2012.

Jesenšek, Marko: *Prekmuriana, Fejezetek a szlovén nyelv történetéből*, Budapest: Balassi kiadó, 2010.

- Just, Franci: *Med verzuško in pesmijo, Poezija Prekmurja v prvi polovici 20. stoletja*, Murska Sobota: Franc-Franc, 2000.
- Kalász, Elek: *A szentgotthárdi apátság birtokviszonyai és a ciszterci gazdálkodás a középkorban*, Budapest, 1932.
- Keber, Janez: *Leksikon imen*, Celje: Mohorjeva družba, 2001.
- Dr. Kovacsics, József: *Szentgotthárd és környéke, Szentgotthárd környéki, dél-burgenlandi, őrségi és vendvidéki falvak és nemzetiségek (1183–1995), Település- és népeségtörténeti lexikon*, Budapest: Központi Statisztikai Hivatal, 2000.
- Klekl, Jožef ml.: *Blagoslavljanje križa v Ritkarovci, Novine pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške Slovence*, Szombathely: julius 21. 1918. Št. 29. Leto V.
- Koletnik, Mihaela: *Panonsko lončarsko in kmetijsko izrazje ter druge dialektološke razprave*, Zora 60. Bielsko-Biala, Budapest, Kansas, Maribor, Praha, 2008.
- Košič, Jožef: *Življenje Slovencev med Muro in Rabo*, Budimpešta: Izbor del, 1992.
- Kozár, Mária, Gyurác, Ferenc: *Felsőszölnök, Száz magyar falu könyvesháza* Kht.
- Kozar, Marija: *Etnološki slovar Slovencev na Madžarskem/A magyarországi szlovének néprajzi szótára*, Monošter Szombathely, 1996.
- Kozar - Mukič, Marija: *Slovensko Porabje/Szlovénvidék*, Ljubljana–Szombathely: Etnološka topografija slovenskega etničnega ozemlja 20. stoletja, 1984.
- Lončar, Nataša: *Ledinska in hišna imena v izbranih naseljih občine Cankova*, diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Skakovci, 2010.
- M. Kozár, Mária: *Felsőszölnök meghódolása a töröknek 1640-ben*, Előadások Vas megye történetéről IV. Szombathely: Archivum Comitatus Castriferrei, 2004.
- Magyarország vármegyéi, városai: *Vasvármegye, Magyarország monográfiája*, Budapest: Apollo irodalmi és nyomdai részvénytársaság, 1898.
- Markó, László: *A magyar állam főméltóságai Szent Istvántól napjainkig*, Budapest: Magyar könyvklub, 2000.
- Mikola, Sándor: *A vendség múltja és jelene*, a szerző kiadása. Budapest: Kókai Lajos bizománya, 1928.
- Mukics, Mária: *A magyarországi szlovének*, Budapest: Press Publica, 2003.
- Mukič, Francek: *Porabsko-knjižnoslovensko-madžarski slovar*, Szombathely, 2005.
- Mukič, Francek–Kozar, Marija: *Spoznavanje slovenstva*, Budapest: Croatica, 2002.
- Novak, Franc, Novak, Vilko: *Slovar beltinskega prekmurskega govora*, Murska Sobota: Pomurska založba, 2009.
- Novak, Vilko: *Slovar stare knjižne prekmurščine*, Ljubljana: Založba ZRC. 2006.
- Novak, Vilko: *Zgodovina iz spomina – Polemika o knjigi Tiborja Zsige Muravidéktől Trianonig/Történelem emlékezetből – Polémia Zsiga Tibor Muravidéktől Trianonig című könyvéről*, Ljubljana: Založba ZRC. 2004.
- Pavel, Avgust: *Mutatvány a vend (hazai szlovén) nyelvtan című kéziratok műből (1942)*, Pável Ágoston válogatott tanulmányai és cikkei, Szombathely, 1976.
- Pavel, Avgust: *Prekmurska slovenska slovnica/Vend nyelvtan*, Zora 100. Bielsko-Biala, Budapest, Kansas, Maribor, Praha, 2013.
- Pichler, Jožef: *Evangelmi na Vfe Nedele ino Svetke fkos zeilo leto, Vkup s-pisfano od enega Kaplana pri S. Barbari*, 1818. Rokopis Univerzitetne knjižnice Maribor, UKM: Ms 24
- Sakovič, Jožef: *Molitvena kniga popravljena sztara szlovenszka »Molitvena kniga«*. *Z dovoljenjom Cerkvene oblaszti vödána 1941 leta pri Zvér János knjigári v Muraszombati*.
- Smej, Jožef: *Pomen Szilyjevega Škofijskega odloka iz leta 1780 za zgodovino Prekmurja*. V: Stopinje 31 (2002).
- Snoj, Marko: *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*, Ljubljana: Založba Modrija, Založba ZRC. 2009.
- Stolzenberg, Vilmos: *Egy rejtélyes gyilkosság kiderítése*, Budapest: Csendőrségi Lapok, 7. 4. 1907. I. Évfolyam, 14. szám.
- Szentiványi, Zoltán: *Századunk névváltoztatásai, helytartósági és miniszteri engedéllyel megváltoztatott nevek gyűjteménye 1800–1893*, Budapest: Kiadja Hornyánszky Viktor, 1895.

Szövényi, Katalin: *Háznevek a Vendvidéken, Magyar névtani dolgozatok 126.* ELTE Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoporth Névutató Munkaközössége, 1994.

Terseglav, Marko: *Porabska pesmarica*, Budimpešta: Tankönyvkiadó, Biblioteka Donava, 1989.

Timár, Gábor, Molnár, Gábor et al: *Digitized maps of the Habsburg Empire – The map sheets of the second military survey and their georeferenced version*, Budapest: Arcanum, 2006.

Trstenjak, Anton: *Slovenci na Ogrskem, Narodopisna in književna črtica*, Maribor: Objava arhivskih virov, 2006.

Vakarcs, Kálmán: *A Szentgotthárd-muraszombati járás ismertetése*, Szombathely: »Vasvármegye« nyomdavállalat, Kossuth L. u. 6. 1939.

Vidović, Domagoj: *Obiteljski nadimci u Pučišćima na otoku Braču*, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje 36/2 2010.

Viri za zgodovino Prekmurja I./Források a Muravidék történetéhez I. Szombathegy-Zalaegerszeg, 2008.

Zelko, Ivan: *Historična topografija Slovenije I. Prekmurje do leta 1500*, Murska Sobota: Pomurska založba, 1982.

Zelko, Ivan: *Zgodovina Prekmurja*, Murska Sobota: Pomurska Založba, 1996.

Zorko, Zinka: *Narečjeslovne razprave o koroških, štajerskih in panonskih govorih*, Zora 64. Bielsko-Biała, Budapest, Kansas, Maribor, Praha, 2009.

INTERNETNI VIRI

Fülöp, László: *A felsőszölnöki szlovén plébánia névrendszere 1750–1800*: (<http://www.vasidigitkonyvtar.hu/vasidigiportal/image/vdkweb/barkoc/felsoszolnok.html>). Pridobljeno, 30. 11. 2018.

Hišna imena na Gorenjskem: http://www.hisnaimena.si/o_imenih/. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

Horváth, Sándor–Gyurác, Ferenc: *Narda*: <http://www.arcanum.hu/hu/online-kiadvanyok/SzazMagyarFalu-szaz-magyar-falu-1/narda-C18E/nevekben-el-az-emlekezet-C3BA/>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

Kulturni portal ledinskih in hišnih imen/Kulturportal der Flur- und Hausnamen: <http://www.flurnamen.at/si/projekt-si>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

Najpogostejša imena po spolu, Statistični Urad RS: <http://www.stat.si/Imena-Rojstva/FirstNames/>. Pridobljeno, 30. 11. 2018.

SUMMARY

HOUSE NAMES IN VERICA-RITKAROVCI IN PORABJE AND THEIR HISTORY

The documents presented proved that Slovenians in Prekmurje and Porabje have very old house names. They also highlighted the fact that it is not enough to analyse house names only and exclusively from a dialectological point of view. Contributions, articles, and diploma theses concerning Slovenian house names in Prekmurje and Porabje rarely take account of the facts. This is reflected by the example of the *Sabatini* house name in Verica which is derived from *Sabat*; after the extinction of the *Sabat* family, their memory was preserved only in *Sabatini* house name. Even house names *Vučtjini* in Andovci and Šubdjani in Verica are in all probability derived from old Slavic Christian names *Vučko* and *Šebjan* that are no longer in use, however they are preserved in surnames common in Prekmurje. It can only be assumed that certain house names for which

we have no concrete documents or any other information are ancient names, such as Žadjacini in Ritkarovci named after Žgalina valley. The analysis of house names of Verica and Ritkarovci also proved that only a few of those names are true bynames, and that most lost scornful meaning but are instead connected to a family surname, Christian name, occupation, toponym etc. This also applies to other house names that can be found throughout Prekmurje and neighbouring Međimurje, Prlekija, and Burgenland. Certain house names likely to be incorrect forms of a word are probably old names as well because lay people know nothing of the meaning of a house name; if a name was distorted a long time ago, it is not surprising that people cannot explain it. Other European examples, e. g. Basque house names, indicate that this tradition is old and common, thus being deeply rooted in Slovenian people living among Mura and Raba, and therefore considered a fundamental part of their national identity. Because Slovenians in Porabje assimilate quickly, the newest houses in Prekmurje are not given a special name, meaning the tradition of naming houses will soon become extinct, thereby severely diminishing the preservation of culture and national identity of Prekmurje and Porabje. House names of Verica, Ritkarovci, Čepinci, Markovci, and other villages are very similar which is indicative of a strong link between these villages, unbroken neither by national border nor iron curtain. If we mark the location of the current and past homesteads on the map, we can see that neither Verica nor Ritkarovci was a dispersed settlement. Today's appearance of both villages was formed due to relocation, population decline, and deterioration of old homesteads. Although not big villages, Verica and Ritkarovci had nucleated homesteads. This refutes the fatalistic view of notary Rozgonyi in which people in Hungary and Porabje still believe.